

*Sneh ako trblietanie striebra
Sneh ako svetlo v tme
Sneh ako kúsky sladučkého cesta
Sneh ako oči mamine*

*Sype sa celkom popri stene
Na okno ťuká potichu
Očami vnímam jeho krásu
Vibrácie neba vo vzduchu*

*Sneh ako dvoje detských rúčok
Sneh ako milujúca matka
Sneh ako tvoje pohladenie
Sneh ako príchod Jezuliatka*

K VIANOCIAM

Zima, mráz a vianočný čas, čo vykreslí úsmev u každého z nás. Magická atmosféra pokoja a radosti tohto obdobia, rodina, priatelia, blízki, ale aj vďačnosť tých, ktorí od Vás dostávajú dar jeden z najväčších – lásku. Darujme ju všetkým ľuďom a potom sa aspoň na chvíľu nechajme rozmaznávať atmosférou oddychu a vône ihličia, uvelebme sa v kresle a zatiaľ čo vonku bude zúriť metelica, vo Vašom vnútri bude prúdiť harmónia a stála vyrovnanosť. Zaslúžite si to.

*Vinšujeme Vám
na tieto nastávajúce sviatky
hojnosti, prajnosti, úrodnosti,
aby ste mali v komorách,
stodolách všetkého dosti.*

Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.

Týmito slovami, ktoré zazneli už veľmi dávno a budeme si ich pripomínať na Vianoce, sa k Vám, známi aj neznámi, prihovám.

Boh stvoril svet v dokonalej harmónii. Po páde človeka do hriechu prišlo porušenie tejto harmónie a človek musel čeliť novým fenoménom, ako sú: choroba, starnutie, smrť, čo bolo predtým pre neho neznáme. Autorita, ktorú Boh dal človekovi, aby vládol a spravoval túto zem, bola narušená. Ale čo je najhoršie, stratili sme spoločenstvo s Bohom, zdrojom života. Tou prekážkou sa stal hriech. Človek duchovne zomrel a druhá fyzická smrť ešte len naňho čakala. A v tejto beznádejnej, zúfalej situácii prichádza Boh na pomoc a prisľubuje Mesiáša.

Prešlo mnoho dlhých storočí, tisícročí... nastal čas prorokov, ktorí predpovedali jeho príchod, dokonca miesto, kde sa má narodiť. Ľudia ho túžobne očakávali, lebo oni sami, nech sa akokoľvek snažili, nemohli odomknúť bránu do nebeského kráľovstva. Cesta k Bohu bola zablokovaná hriechom, jeho otroctvom a dôsledky prechádzali z generácie na generáciu. Aj keď sa podľa starozákonnej zmluvy obetovali zvieratá na očistenie od hriechov, táto krv nemohla ani nebola schopná úplne zmyť hriechy človeka. Krv zvierat len prikrývala hriechy, ale nemohla vykúpiť, oslobodiť, spasiť. Preto Boh poslal svojho syna ako nevinného Božieho Baránka v malom Dieťati, ktoré sa narodilo v Betleheme, aby vykúpilo ľudstvo z hriechov, prinieslo oslobodenie a otvorilo nebeské kráľovstvo pre tých, ktorí uveria. Uveriť znamená uznať a prijať malé Dieťa z Betlehema ako Ježiša Krista, ktorý je prisľúbeným Spasiteľom. Nielen všeobecne vedieť a veriť, ale osobne prijať za svoje: „Kto verí v Syna, má večný

život...“ Veriť v Syna znamená vedieť, kto je On a žiť podľa jeho slov. Všetci, ktorí uveria, stávajú sa aj Božími deťmi.

Boh nie je komplikovaný a jeho plán spasenia tiež nie. Spasenie prichádza od Boha ako milosť a aktivuje sa našou vierou.

Nato, aby sme mohli byť spasení, je potrebné si uvedomiť a urobiť nasledovné kroky:

1. Boh poslal Ježiša Krista ako Spasiteľa pre celé ľudstvo, teda aj pre teba.
2. Prijmi Ježiša Krista za svojho osobného Spasiteľa a Pána. Odovzdaj mu svoj život. Keď sa postavíš pred slnko, všetky tiene padajú za teba. Keď sa dívaš na Pána Ježiša, všetky problémy padajú za teba.

Je to tak. Všetky problémy padajú za nás, ak upriamime svoju pozornosť na Boha a sme si istí jeho neotrasiteľnou milosťou, láskou a mocou. Istí, že Boh nás nemôže sklamať, a o čo prosíme, počuje a rieši. Vyžaduje to určitú dávku odvahy a smelosti. Ale čím väčšia je naša dôvera v Boha, tým viac sa otvára brána nebeského bohatstva.

Pochybnosti a nedôvera zraňujú Boha.

Celá moja životná filozofia smeruje a stojí na jednom bode: všetko začínam a končím s Bohom. Zároveň si uvedomujem, že nie každá moja túžba je Božou vôľou. Preto s pokorou sa na neho vo všetkom spolieham a ešte ma nikdy nesklamal. Nikdy!

Život veriaceho nie je vždy jednoduchý a bez komplikácií, ale oplatí sa ísť tou úzkou cestou. Vtedy Ježiš pôjde s nami a pomôže nám. Naše dni sa stanú pokojnejšími. Betlehemske dieťa nám hovorí: Prichádzam, aby som bol s Vami, aby som zotrel každú vašu slzu, aby som vás potešil. Verte mojej láske. Láska ma priviedla na svet. Dovoľte mi, aby som bol kráľom vašich životov. Vtedy váš život bude stať za to. Som Ten, ktorý vás miluje a pozýva vás vo svojej láske. Poďte ku mne všetci.

Ján Andrej, rímskokatolícky kňaz

Z ROKOVANIA MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Dňa 20. novembra 2006sa uskutočnilo 23. zasadnutie mestského zastupiteľstva. Po procedurálnych otázkach pán primátor skonštatoval, že je prítomná nadpolovičná väčšina poslancov, tým bolo MsZ uznášaniaschopné.

Z programu bol vypustený bod Prejednanie a schválenie rozpočtu mesta na rok 2007 z dôvodu, že v ňom neboli zahrnuté rozvojové koncepcie na budúce tri roky (akčný plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja.) Program bol doplnený o prejednanie žiadosti Evanjelického cirkevného zboru v Giraltovciach o dotáciu na rekonštrukciu chrámu. O kontrole a plnení uznesení z predchádzajúceho zasadnutia MsZ prítomných informoval pán prednosta MsÚ Ing. Ján Čabala. Hlavným bodom programu bola správa o čerpaní rozpočtu mesta k 31. 10. 2006. Položky, ktoré boli v priebehu roka prekročené alebo slabo plnené, sú súčasťou návrhu na úpravu.

Úprava rozpočtu bola rozdelená do dvoch častí. Pri prvej úprave je opravená položka Zvýšenie príjmov rozpočtu mesta u grantov a transferov pri dotácii na rekonštrukciu budovy Základnej školy z Krajského školského úradu – namiesto 2,4 mil. Sk to bude 2 mil. Sk. Ostatné úpravy jednotlivých položiek mesto uverejní v propagačných skrinkách.

Pripomienky poslancov sa týkali:

- vyjadrenia spokojnosti s príjmami z podielových daní, došlo k ich výraznému zvýšeniu,
- dodatočného spoplatnenia predajných automatov,
- zapojenia obcí do financovania spoločnej úradovne,
- zvyšovania príspevku na šport - futbal,

- poplatku za realizáciu sochy J. Goldbergera,

V ďalšej časti rokovania MsZ schválilo finančný príspevok na opravu evanjelického kostola vo výške 50% nákladov, t.j. 141. 500 Sk z rezervného fondu.

Bol schválený aj dodatok č. 2 k VZN č. 24 o miestnych daniach. Pri viacpodlažných stavbách mohol správca dane zvýšiť o 10,- Sk za každý aj začatý m² zastavanej plochy za každé ďalšie podlažie okrem prvého nadzemného podlažia.

Od dane z nehnuteľnosti sú oslobodené pozemky a stavby slúžiace na vzdelávanie. Príplatok u stavieb na bývanie, pôdohospodársku produkciu, skleníky, rekreačné a záhradkárske chaty a samostatne stojace garáže bude 0,50 Sk za každé ďalšie podlažie, u stavieb priemyselných, na podnikanie a ostatných stavieb príplatok 1,- Sk. Za boli všetci prítomní poslanci.

Od dane za psa je oslobodený:

- pes chovaný na vedecké a výskumné účely,
- umiestnený v útulku zvierat a pes so špeciálnym výcvikom u občana s ťažkým zdravotným postihnutím,

V interpeláciách sa riešil ďalší osud bývalej stolárskej dielne, ktorá je v schátralom stave, násyp po kanalizácii na Bardejovskej ulici, označenie cesty k poliklinike dopravnými značkami, aby sa parkovalo iba na jednej strane, a prerozdelenie celej sumy 80 000,- Sk určenej na odmeny pre poslancov a členov komisií na návrh samotných poslancov z finančnej komisie.

MsZ schválilo operačný plán zimnej údržby, vzalo na vedomie správu hlavnej kontrolórky mesta za obdobie júl až október 2006.

Sumu 122 tisíc Sk z Fondu národného majetku SR rozhodli poslanci použiť na rekonštrukciu mestských komunikácií.

Redakcia

OSLOVILI SME ...

Pred rokmi mesto zainvestovalo pomerne vysokú finančnú čiastku do rekonštrukcie verejného osvetlenia. Urobilo to s cieľom ušetriť finančné náklady na túto pomerne vysokú položku, ktorá tvorila ročne vyše 1 mil. Sk, teda počítalo sa s rýchlou návratnosťou peňazí investovaných do výmeny osvetlenia. Aké sú výsledky? Podarilo sa mestu ušetriť za elektrickú energiu určenú na osvetlenie našich ulíc ?

V termíne december 2004 sme začali a v januári 2005 sme ukončili rekonštrukciu verejného osvetlenia, ktorá spočívala vo výmene svietidiel a ortuťových výbojok výkonu jedného svetla od 70 do 250 W. Osadili sme 78 ks svietidiel na Dukelskej ulici popri štátnej ceste I/73, výbojky sú plnené nízkotlakým sodíkom výkonu 66 W, na osvetlenie mestských komunikácií sme použili 104 ks svietidiel s výbojkami z nízkotlakového sodíka výkonu 36 W. Z celkového počtu osvetľovacích bodov sa rekonštruovalo 90 % svetelných zdrojov. Náklady na výmenu dosiahli sumu 1 124 tis. Sk, pri zohľadnení úrokov z úveru vo výške cca 125 tis. Sk je investičný náklad 1.250 000,- Sk. Pred začatím výmeny sme predpokladali návratnosť v lehote do 4 rokov. Ročná spotreba elektrickej energie na verejné osvetlenie pred výmenou bola 160 tis. kWh, čo v roku 2004 predstavovalo sumu cca 600 000,- Sk. Chceli sme úsporu na hodnotu ročnej spotreby elektrickej energie v hodnote 70 tis. kWh.

Po rekonštrukcii objektívne sledované obdobie je december 2004 – november 2005, kde spotreba elektrickej energie klesla na 100 tis. kWh, pričom celý december roku 2004 a časť januára roku 2005 boli v prevádzke ešte pôvodné svietidlá. Mesačná spotreba elektrickej energie mesiaca december je podľa minulých rokov cca 35 tis. kWh, po výmene klesne,

predpokladáme, na 9 000 kWh. Potom ročná spotreba elektrickej energie klesne na objektívnu hodnotu 74 tis kWh, úspora je 53%. Pri súčasných cenách za 1 kWh elektrickej energie predpokladaná návratnosť investície 4 roky je reálna a hodnota bude dodržaná. Pevné číslo návratnosti bude známe v decembri roku 2006, kedy bude zverejnená spotreba za sledované obdobie od Východoslovenskej energetiky a.s., závod Prešov.

Záverom uvádzam, že ďalšiu úsporu v spotrebe elektrickej energie pre verejné osvetlenie sa dosiahlo osadením 14 ks fotorelé (pre 14 meracích obvodov), ktoré okamžite a automaticky reagujú na zmenu intenzity denného svetla zapnutím resp. vypnutím verejného osvetlenia. Náklad je dohodnutý vo výške 84 tis. Sk, lehota inštalácie je stanovená do konca novembra 2006, predajca zariadenia uvádza úsporu do 15% spotreby elektrickej energie.

Informoval Ing. Emil Mati

V našom meste pribúda občanov, ktorí potrebujú opatrovateľskú službu. Aký je ich momentálny počet, kto túto službu realizuje? Sú to skôr príbuzní alebo občania bez príbuzenského vzťahu? O ktoré druhy opatery je najväčší záujem a aké je finančné ohodnotenie opatrovateliek? Podieľajú sa aj občania, ktorí potrebujú túto pomoc, na finančných nákladoch (ak áno, sú na to presné pravidlá?)

Už štvrtý rok naše mesto zabezpečuje výkon opatrovateľskej služby pre osamelo žijúcich starých a chorých občanov, resp. občanov, ktorí chcú žiť vo svojom rodinnom prostredí a ich najbližší príbuzní sa vzhľadom na pracovné vyťaženie nemôžu o nich počas dňa postarať. Túto činnosť k 1.11.2006 zabezpečuje 15 opatrovateliek pre 16 opatrovaných občanov nášho mesta. Nie všetky opatrovatelky sú v príbuzenskom vzťahu k opatrovaným občanom. Úhrada za opatrovateľskú službu je určená na základe zákona č.195/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov a Všeobecného záväzného nariadenia Mesta Giraltovce č.21 z roku 2003. Občan platí opatrovateľskú službu z príjmu a majetku. Výška poplatku sa od roku 2003 nemenila a zostala na úrovni, ako bola pred prechodom kompetencií. Tento poplatok pokrýva zhruba 10% nákladov na výkon opatrovateľskej služby, všetky ostatné náklady na jej výkon už znáša mesto v plnej miere. V prípadoch, ak príjem občana nedosahuje životné minimum, je nemajetný a nie je určená vyživovacia povinnosť, opatrovaný je od poplatku oslobodený. Opatrovateľky sú finančne ohodnotené minimálnou mzdou, ktorá od 1.10.2006 je vo výške 7.600.- Sk mesačne, ale každá má iný úväzok a najviac do rozsahu 7,5 hod. denne. Dĺžka úväzku závisí od úkonov, ktoré je potrebné opatrovanému občanovi zabezpečiť.

Veľký záujem zo strany občanov nášho mesta je o peňažný príspevok za opatrovanie, ktorý sa poskytuje fyzickej osobe - blízkej, ktorá opatruje občana s ťažkým zdravotným postihnutím staršieho ako šesť rokov odkázaného podľa posudku na celodenné, osobné a riadne opatrovanie. O tento peňažný príspevok je možné požiadať na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Bardejove, pracovisko Svidník a Giraltovce.

Informovala Anna Marková

Za redakciu sa pýtala A. Škurlová

Činnosti MsP za obdobie od 1.1.06 - do 31.10.2006

MsP plní úlohy jej vyplývajúce zo zákona SNR č. 564/91 Zb. o Obecnej polícii v znení neskorších noviel, úlohy uložené primátorom mesta, ako aj úlohy vyplývajúce zo zasadnutia MZ.

V roku 2006 MsP protokolárne eviduje do 31.10.2006 453 udalostí, ktoré boli oznamované občanmi mesta (väčšinou anonymne), či zistené pri výkone služby. Pri porovnaní s rokom 2005 je to nárast o 86 udalostí.

V priestupkovom denníku je evidovaných 229 priestupkov.

Z evidovaných priestupkov občania mesta oznamovali porušenie právnych noriem celkovo v 12 prípadoch, ostatné MsP vyhládala počas výkonu služby .

Rozdelenie jednotlivých priestupkov :

§ 47 – 48 proti verejn. poriadku a VZN	106
§ 49 proti občianskemu spolunažívaniu	5
§ 50 proti majetku	5
§ 22 proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky	105
§ 30 na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami	5
- ostatné priestupky	3

MsP uložila za spáchané priestupky 135 blokových pokút v prípadoch na celkovú sumu 26.400,- Sk.

V spolupráci z OO PZ v Giraltovciach boli vykonané 4 spoločné kontroly zamerané na dodržiavanie zák. NR SR č. 219/96 Zb. na ochranu pred zneužívaním alkoholických nápojov. Samostatne MsP prekontrolovala reštauračné a pohostinské zariadenia 10- krát. V uvedených kontrolách prekontrolovaných 47 osôb

Ďalšia činnosť MsP :

Odchyt psov firmou Hunter Trebišov	29 ks
/ V roku 2005 odchytených	68 psov /
Asistencia pri dopravných nehodách	8 x
Súčinnosť pri exekúciách	2 x
Súčinnosť pri požiaroch a iných živelných udalostiach	10 x
Otvorenie bytu	3 x
Doručovanie súdnych zásielok	27 x
Beseda na Strednej škole podnikania a SOU obchodné ZŠ - Kračúnovce	8x - oslovených 208 žiakov
Osoby predvedené na MsP	6 x
Použitie donucovacie prostriedky v súlade so zákonom 564/1991 o OP	2 x
Osoby predvedené na OO PZ v Giraltovciach	3 x
Neboli zaznamenané žiadne útoky na príslušníkov mestskej polície /okrem verbálnych útokov/, taktiež žiadne sťažnosti na príslušníkov MsP.	

Mestskou políciou bolo doručených 9 upozornení na porušovanie VZN mesta Giraltovce za účelom zjednania nápravy v termíne ihneď/ riešené aj v blokovom konaní/.

Pre mestský úrad , Mestský bytový podnik, OU- OVVS, Spol. OU UP a SP a iné org. zložky bolo mestskou políciou doručených 1.564 zaevidovaných listov, doručeníek, oznámení, pozvánok a iné .

Tým bola na poštovnom ušetrená významná suma, ktorá mohla byť použitá v iných položkách.

Spracoval Juraj Šima
náčelník MsP

Z každého konca – jedného honca!

Aj keď celoslovenský trend klesajúcej účasti vo voľbách na každej úrovni(!) je predovšetkým výsledkom rozčarovania z predvolebných sľubov a následného prebudenia z politicko-ekonomického smerovania spoločnosti, napriek tomu som presvedčený, že kultivovaných a uvedomelých voličov v našom mestečku ostala väčšina. Veď kto nepôjde voliť, nemá právo byť potom nespokojný!

Pluralitný stranický systém, dvojstupňová samospráva, posilňovanie nezávislých kontrolných orgánov, ba celková premena ľudí je dobrým predpokladom spájať slobodu so zodpovednosťou a demokraciu s verejným súhlasom. Pravda, zorientovať sa v záplave protirečivých faktov je v societe informačného nadbytku väčšinou takmer nemožné. Predsa sa veľa zabúda(!), všadeprítomný orwellovský „doublespeak“ (podvojný myslenie) často vedie k otupenosti a rezignácii.

Komunálne voľby sa týkajú každého občana tej-ktorej komunity, a nie iba tých, ktorí chcú zmenu za každú cenu. Predsa iba účasťou vo voľbách do samosprávy môže občan vyjadriť slobodne a demokraticky, akou cestou sa má uberať komunálna politika. Zodpovednosť za verejný súhlas, to je poslanie! Ja osobne, ak nedajbože do toho niečo nepríde, sa volieb zúčastním s predstavou, koho budem voliť.

Aj keď síce všetkých kandidátov do zastupiteľstva nepoznám, budem vyberať podľa troch kritérií:

- podľa rajonizácie, z každej časti mesta jedného poslanca tak, aby plošne hájili potreby občanov vo svojom obvode, predsa „konšel zo žľabku“ nebude riešiť, ba ani tušiť, čo trápi trebárs „Francovčanov či Kórejanov“;
- podľa vekovej kategórie, mladší sú obratnejší aj pribojnejší, lež menej citliví na politiku a viac na seba, sú snilkovia (a to je dobré) „vzdušných zámok“, ktorých ako učňov by mala zbaviť v produktívnom veku najvýkonnejšia stredná generácia, nabádať k reálnym cieľom v rámci daných možností, a všetkých triezvo usmerňovať, hamovať, „huckať“ najskúsenejšia, vekom staršia generácia;
- podľa profesnosti, dať hlas pre jednotlivé oblasti výkonu povolania (stavbár, ekonóm, právnik, učiteľ, lekár, podnikateľ, dôchodca, nezamestnaný/á/ či domáca, Róm, ale i zástupca plebsu), podľa chémie feromónov nezávislému či kandidátovi svojej blízkej politickej strany.

O potrebách aj problémoch mesta mnohí vieme. Svedčia o tom aj skoro porovnateľné volebné programy oboch kandidátov na post nášho prvého občana. Avšak za primátora zakrúžkujem toho, ktorý neporušil moratórium volebnej kampane, svojimi víziami neprekročil rámec finančných možností, má väčšie skúsenosti v úradníckej práci v samospráve a je momentálne kandidátom vládnucej koalície, teda zaiste má bližšie

k získaniu zdrojov zo štrukturálnych eurofondov, spĺňa kategóriu v najvýkonnejšom veku, nemal zatiaľ problémové obdobie (porušenie zákona) a svoju volebnú kampaň nepod(pre)cenil. U mňa je to p. Ján Rubis!

Zaiste treba podčiarknuť, že to všetko je aj o peniazoch mestskej kasy – plat primátora bez odmien podľa počtu obyvateľov sa násobí koeficientom (2,41) zo základu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve (17.300,- Sk), v našich podmienkach to činí 41.300,- Sk mesačne, pričom má však zastupiteľstvo právo zvýšiť základný plat ešte na dvojnásobok. Aj to patrí ku komunálnej politike a z nej tiež zodpovednosť za dané sľuby. Som za ročné skladanie poslaneckých účtov!

Jednako na základe prístupu mesta z minulosti, keď zo zákona neumožnili kvôli počtu voličov nad 50 hlasov a vzdialenosti väčšej než 1,5 km zriadiť 4. volebný okrskok vo Francovciach, čím by sa podľa dávnej obyčaje ušlo aspoň jedno poslanecké kreslo tejto časti platiteľov mestských daní a poplatkov, jednako aj z recesie pri demokratickejšom zriadení jedného volebného obvodu pre celé mesto, som sa i ja ako lokálpatriot rozhodol po prvýkrát kandidovať za poslanca a uchádzať sa o spravodlivú rajonizáciu – plošne obsadiť z každej časti mesta jedným poslancom.

Plne sa *stotožňujem* s otvoreným volebným programom kandidáta na primátora za vládnu koalíciu. Som kategoricky *proti* výpredaju majetku, ale tiež neúmernému zadlžovaniu mesta; *nesúhlasím* s ďalším zvyšovaním daní z nehnuteľnosti, daní za psov a mestských poplatkov bez riešenia rozdielov obyčajovým právom – bonita pôdy, vek a sociálny stav platiteľa daní a poplatkov, situovanie usadlosti; *som za* podporu malého a stredného podnikania, za dodržiavanie zákonnosti v procese plánovania a výstavby; *preferujem* všeobecnú transparentnosť; *podporujem* zlepšenie životného prostredia, okrem iného i ďalším priblížením výkonu štátnej správy k občanom; *nevyhýbam sa* tvorivej konfrontácii názorov.

Na margo problému si uvedomujem, že zneužívanie miestnych médií na presadzovanie vlastnej kandidatúry môže mať na čitateľa opačný účinok, ale odvážil som sa riskantne osloviť aspoň tých voličov, ktorí chápu poslanie mestského zastupiteľstva ako orgánu, ktorý kontroluje, schvaľuje činnosť mestského úradu a o veciach, ktoré sa týkajú všetkých občanov, rozhoduje v ich prospech.

Jozef Pantlikáš
kandidát na poslanca za SNS,
nie člen strany

CVČ BILANCUJE

Giraltovce - mesto, ktoré je vzorom pre iné mestá v oblasti rozvoja a realizácie pre deti, mladých ľudí, ale aj celé rodiny.

Vďaka primátorovi Jánovi Rubisovi je vytvorené miesto „Centrum voľného času“, v ktorom je priestor na aktivity,

súťaže, vzdelávanie, ale aj zábavu pre každého, kto má

záujem. Za posledný rok vďaka ľudskej podpore zo strany primátora, ale aj mnohých Giraltovčanov sa pracuje na mnohých úspešných projektoch pre školy aj pre jednotlivcov. V školskom roku 2004/2005 bolo zapojených do mimoškolských aktivít okolo 100 detí, v šk. r. 2005/2006 bolo 575 a v šk. r. 2006/2007 máme 1597 detí. Chcem sa týmto osobne poďakovať primátorovi mesta, že videl zmysel v tejto práci a prejavil mi dôveru. Každý, kto pracuje alebo podporuje rozvoj Centra voľného času, zistí, že toto poslanie má zmysel. Detský úsmev, ale aj zázračné slovíčko **ĎAKUJEM** je to, prečo sa oplatí venovať čas tejto práci a poslaniu. Môžem pripomenúť, že každý mesiac sa snažíme pripraviť tie najlepšie akcie, či športovo – kultúrne, alebo prírodovedné. Ako ste si istotne všimli, CVČ má vlastnú posilňovňu, altánok, učebňu, hodinovú škôlku, vymaľované oplatenie pavilónu C. V minulom roku 2005 sme zrekonštruovali priestory CVČ a mládežníkom sa zakúpil školský rozhlas, ktorý je k dispozícii členom krúžku Začínajúci DJ a Moderátor. V školskom roku 2006 / 2007 pripravujeme rekonštrukciu vonkajšej fasády školy (pavilón C), vybudovanie detského mestečka, dopravné ihrisko, osvetlenie pavilónu C a sociálne zariadenie do posilňovne. Predovšetkým hlavnou prioritou bude zrealizovanie projektu multifunkčného ihriska pri Združenej škole podnikania. Multifunkčné ihrisko bude slúžiť aj v zime ako prírodné klzisko. Nemôžem nespomenúť veľmi dobrú spoluprácu medzi Základnou školou, Špeciálnou základnou školou, Združenosťou podnikania, Domovom sociálnych služieb a samotným Mestom a poslancami mesta.

S pozdravom

riaditeľ CVČ Giraltovce

VIETE ŽE ...

- Milí čitatelia, skôr než začnem s postrehmi, ktoré by chceli zmapovať uplynulý mesiac v našom meste, dovoľte pár slov na úvod nášho spoločného dialógu, za ktorý túto rubriku Spravodajcu pokladám (ja sa za vás dívam a píšem pre vás, vy čítate, čo som si pre vás na rôznych miestach vypočula, všimla si, čo ma potešilo, zarmútilo, prekvapilo, nazlostilo). Často využívam aj vaše podnety, ktoré získavam pri náhodných stretnutiach

s Vami. Táto rubrika vznikla pred mnohými rokmi, ešte za šéfredaktorovania bývalého prednostu MsÚ Ing. D. Verčimáka, a tak, ak sa rozpamätá, mohol by mi dosvedčiť, že sme ju spoločne vytvorili s úmyslom mať v Spravodajcovi akúsi „pletkáreň“, v ktorej sa odrazia bežné udalosti nášho života v Gíraltovciach a ktorá si nijako nenárokuje na úplné a presné vyčerpanie témy, má byť len krátkym postrehom, prípadne komentárom.

- Na úplné a podrobné informácie čitateľov majú slúžiť iné rubriky Spravodajcu, v ktorých sa vyjadrujú ľudia zodpovední za daný problém, napr. (Oslovili sme, MsÚ informuje a pod. „prípadne články, ktoré uverejňujú z vlastnej iniciatívy jednotliví prispievatelia, reprezentujúci rezort, v ktorom pôsobia).

Časť nášho spoločného „dialógu“ venujeme vždy počasiu. Niektorí kritici mi to zazlievajú, ja si však neskromne spolu so svetovým spisovateľom Pavlom Coelhoom myslím, že počasie v živote nás, prostých ľudí z vidieka, je veľmi dôležitou témou, týka sa totiž nášho každodenného života, počasie rozhoduje, či budeme môcť napr. tejto jesene zavčas porýťovať, ovplyvňuje aj tohoročnú nadúrodu jablák a naše starosti čo s nimi (keby sa tak dali odložiť na 2 – 3 roky dopredu!) Okrem toho téme počasia sa venujem aj na stránkach mestskej kroniky, kde tvorí jednu z predpísaných kapitol.

Teda rubriku Viete že ... vnímajme spoločne ako krátky prierez udalostí videných očami jednej z vás. Túto prácu robím rada a už veľmi dlho. Mesto ma za ňu neplatí, členovia redakčnej rady sú na konci roka odmenení malou symbolickou odmenou, rovnako ako všetci členovia komisií MsZ.

Môj krátky úvodný rozhovor s Vami by som chcela uzavrieť citátom z posledného vydania občasnika Fórum „Z odkazov Matky Terezy.“ Mimochodom, podpisujem sa pod každý z nich, ale autorom Fórumu by som chcela pripomenúť najmä posledný!

„Daj svetu to najlepšie, čo máš, a udrú ťa do tváre.“

Chcela by som im pripomenúť, že **„čestnosť a úprimnosť nás robia zraniteľnými.“**

- Na začiatku si obyčajne robíme rekapituláciu počasia a jeho dopad na náš praktický život. Október, ktorý lámal rekordy v slnečných dňoch, na konci rázne ukončil niekoľkonásobné babie leto a priniesol nám mrazy. V predposledný deň takmer osemstupňový mráz zničil krásnu úrodu chryzantém, ktoré zdobili naše záhrady a aj mnohé hroby. K mrazu sa pridala aj prudký vietor a porozhadzoval umelú kvetinovú výzdobu po celom cintoríne, dokonca až za jeho plot. Mnohí návštevníci cintorína konštatovali, že na kameninových platniach sa vence neudržia a bolo by treba zjednodušiť pochovávanie našich zosnulých. Navyše, mnohé náhrobky asi spred 10 rokov sa rozpadávajú rovno pred očami, pritom stáli nemalé peniaze. Myslím, že viacerí Gíraltovčania by radi využili jednoduchý spôsob pochovávania do roviny, kde by hrob označoval prostý krížik alebo kameň. Na starom cintoríne však na nové metódy nielo miesta, využíva sa najmä priestor po starých rodičoch alebo zvyšky voľných miest, ktorých je však stále menej.

K cintorínu ešte pripomienka – opäť niektorí z nás nevyužili kontajnery a odhodili starú výzdobu, kde ich napadlo.

Čo nám prinieslo radosť?

Na Dušičky sme sa však postretávali aj s tými, ktorých vidáme len raz v roku, a to pri tejto príležitosti.

Tu patrí ešte jeden postreh – kontajnery na cintoríne pred Dušičkami očividne obsahovali aj nenáležitý odpad, zvyšky zeleniny, jablák, vyhrabaných záhradných zvyškov. Určite sú určené na iné, ako sú cintorínske odpady a to by sme mali rešpektovať.

- Ak sme v predchádzajúcom čísle konštatovali mimoriadnu nad úrodu jablák v našich záhradách, potom sme v priebehu tohto mesiaca museli skonštatovať, že sme ju

nedokázali zvládnuť. Mnohé jablone ostali neobrané, ľudia nevedeli, kam s jablkami, keď sa pivnice zaplnili úrodou všetkého, čo leto nadelilo.

- Medzi zariadenia, ktoré by v meste mohli byť dobre využité, by určite patrila sušiareň ovocia, príp. muštáreň, kde by sme za kresťanskú cenu mohli spracovať prípadne ďalšie veľké úrody jablák, hrozna, hrušiek a pod.
- 3. novembra sa v našom meste uskutočnil prvý oficiálny dovozový sviatok – halloween (sviatok strašidiel). V Amerike a na západe sa v tento deň najmä deti preoblečú za rôzne príšery a v maskách idú z domu do domu, kde ich obdarujú sladkosťami. Tento putovný sviatok (pochádza totiž z Ameriky), priputoval aj k nám. Naše CVC ho oslávilo svojrázne – lampiónovým sprievodom, zapálením dyňových strašiakov a tiež diskotékou pre mládež.
- November bol naozaj bohatý na rôzne podujatia. 14. novembra sa v priestoroch Centra voľného času uskutočnila milá oslava otvorenia hodinovej škôlky v našom meste. Od zrodu myšlienky po jej realizáciu prešiel necelý polrok. Hostia malej slávnosti mohli konštatovať, že priestory sú pripravené prijať malých Giraltovčanov vo veku od 3 rokov. Pásku prestrihol primátor mesta J. Rubis, po ňom si druhý kúsok stužky odniesla jedna z finalistiek súťaže Vyvolení Janka Bombová, Sprevádzal ju známy DJ Pepo z košického rádia Kiss. Na čo sa mladé mamičky môžu tešiť? V atraktívnom prostredí dobre vybavenom hračkami rôzneho druhu tu môžu deti pod odborným dozorom stráviť zatiaľ dve hodiny denne od 9. do 11. hod. dopoludnia. V tom čase si môžu vybaviť rôzne úradné záležitosti, nákupy, navštíviť kozmetičku, kaderníctvo, lekára a pod. podľa ich konkrétnej potreby. Ak sa ukáže väčší záujem o túto službu, časový priestor sa rozšíri. Riaditeľ CVC J. Vook, ktorý je organizátorom tejto zaujímavej myšlienky, sa môže zároveň pochváliť, že peniaze naň získal sponzorsky od firmy US STEEL Košice. Má prisľúbenú aj ďalšiu podporu v priebehu činnosti škôlky. Ešte informácia – za hodinu pobytu v škôlke sa platí 25.- Sk. Dobrý nápad a jeho pohotovú realizáciu ocenil primátor mesta vo svojom úvodnom príhovore, ale určite ho ocenia aj mladé mamičky Giraltovčanky.
- Pán Vook nám prezradil, že pripravuje ďalšie projekty, ktoré budú iste príjemným prekvapením pre občanov mesta a ich malé ratolesti. Pripravuje už ďalšie projekty, ktorých cieľom je v našom areáli CVC urobiť detské mestečko a dopravné ihrisko, kde by si deti na malých motocykloch mohli nacvičiť základné pravidla dopravy. Oba projekty budú iste prínosom, poslúžia nielen na zábavu, ale aj na poučenie najmenších.
- Ako podnet občanov v tomto mesiaci zaznela pripomienka starších ľudí, ktorí pravidelne navštevujú našu mestskú polikliniku. Prekáža im, že v priestore pod DSS pravidelne parkujú viaceré autá na chodníku. Starší ľudia potom musia ísť po ceste, kde je zasa premávka áut vezúcich pacientov oboma smermi. Stáva sa, že sa tam pridruží napr. smetiarske auto a skrumáž je hotová. Nervózni šoféri potom okrikujú tých nevinných – chodcov. Možno by stačilo označiť tento úsek zákazom parkovania.
- Všimli ste si, ako nám pred očami opeknela bytovka oproti pošte vďaka novej streche?
- Obyvatelia si ju hradili z prostriedkov fondu údržby a opráv. Pekná fasáda, červená strecha vytvorili celok príjemný na pohľad.
- Po 12 rokoch mesto vyhralo súdny spor s p. Maťašom rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, kde sa v obhajobe argumentovalo tým, že dom bol kedysi od majiteľa vykúpený za účelom jeho asanácie. Mesto teda v týchto dňoch pristúpilo k demolačným prácam na tomto dome v strede mesta. Uvoľnený priestor bude využitý na nový prístup k MsÚ. Mesto chce zároveň dostať svojmu dávnejšiemu sľubu a presunúť Sochu matky do parčíka pred MsÚ. Na podstavci bude inštalovaná pamätná mramorová doska s menami padlých v 2. svetovej vojne.

- Naši čitatelia, ktorí si prečítali správu o našom predaji pozemku pri poliklinike, navrhujú, aby si mesto pozemok ponechalo a postavilo tam dom pre seniorov – či už domov dôchodcov, alebo penzión, resp. obe formy.

- V sobotu 18. novembra strana SMER predstavovala v zasadačke MsÚ po prvýkrát svojich kandidátov na poslancov i kandidáta na primátora mesta p. Jana Rubisa. Prítomní boli aj ďalší kandidáti na poslancov za SNS a HZDS-ĽS, ale i ďalších strán, tiež nezávislí.

Hostom podujatia bol minister vnútra Róbert Kaliňák, tiež poslanci Národnej rady SR Ing. Anton Korba, p. Krajčovič a p. Kubánek. Minister R. Kaliňák vo svojom vystúpení ocenil vysoké percento hlasov získaných v posledných parlamentných voľbách v Giraltovciah i v celom Prešovskom kraji. Prisľúbil pomoc vlády pri realizácii komunálnej politiky v našom meste, konkrétne výstavbu rýchlostnej komunikácie E-4, s výstavbou ktorej chce vláda započat' ešte v tomto volebnom období. Pripomenul aj prvé úpravy zákonov v prospech občanov v oblasti zdravotníctva i sociálnej starostlivosti o invalidov a dôchodcov.

Diskusia sa týkala najmä predčasne začatej predvolebnej kampane v našom meste druhým kandidátom na post primátora, súčasnej situácie v bývalom kožiarskom závode a zjednodušenia vybavovania administratívnych záležitostí občanov na úradoch štátnej správy. Kandidát na primátora za stranu SMER –SD Ján Rubis potom krátko zhodnotil a vysvetlil dôvody, prečo doteraz nebolo realizované prekrytie nástupišťa na stanici SAD. SAD nám tu chcela nainštalovať prístrešky, ktoré demontovalo v iných mestách. V priestore stanice by však boli pôsobili rušivo, svojou mohutnou ťažkopádnou konštrukciou by zakryli výhľad na pekné budovy p. Križánka a firmy Gallon. V tomto období však buď dôjde k dohode s SAD, alebo mesto zrealizuje túto výstavbu na vlastné náklady. Stručne vypočítal niektoré z realizovaných investičných akcií (a nebolo ich málo! nevidí len ten, kto nechce) a pozval prítomných aj kandidátov na poslancov na nadchádzajúce stretnutia, ktoré prebehnú do konca novembra.

- 23. novembra sa vo veľkej sále Domu kultúry predstavil verejnosti na predvolebnom zhromaždení kandidát na primátora č.2 p. Stanislav Varga a jeho poslanci za SDKÚ-DS a KDĽ. Zúčastnili sa na ňom aj poslanci VÚC a poslanec NR SR p. Ivančo.

- 24. novembra sa v našom meste začali predvianočné Katarínske trhy. Tentokrát s menšou účasťou stánkarov, zato s významnou návštevou ministra obrany p. Kašického s manželkou a delegácie z družobného okresu z Poľska. Pán minister si prešiel mestom, navštívil ZŠ a v družnom rozhovore v priestoroch MsÚ s prítomnými poslancami a predstaviteľmi mesta prisľúbil Giraltovciam svoju pomoc v prebiehajúcom volebnom období.

- V nedeľu 26. novembra za účasti významného host'a z Bratislavy predsedu Národnej rady SR Pavla Pašku a poslanca NR SR za SMER-SD pána Krajčoviča sa predstavil so svojím volebným programom kandidát na post primátora p. Ján Rubis. Urobil odpočet plnenia volebného programu za uplynulé obdobie a predstavil svoje plány na roky 2006-2010. P. Paška vyjadril ochotu všestranne pomáhať nášmu mestu pri získavaní zdrojov z Eurofondov. Predstavenie primátora mesta doplnil FS Topľan svojím kultúrnym programom.

Alžbeta Škurlová

Z HISTÓRIE GIRALTOVIEC

Na stránkach Spravodajcu ste sa v priebehu celého roka mohli stretávať s rubrikou, ktorá bola venovaná dejinám Giraltovciev. Jej zameranie nebolo zvolené náhodne. Aj takýmto spôsobom sme si chceli pripomenúť skutočnosť, že mesto v tomto roku oslavuje 590. výročie svojej prvej písomnej zmienky.

Oprášili sme známe i menej známe udalosti z histórie, predstavili naše dve najvýznamnejšie osobnosti. Predpokladáme, že o mnohých veciach ste počuli prvýkrát. Ak sme vás aspoň niektorými zaujali, tak sme radi. Možno už lepšie rozumiete symbolike mestskému erb, viete čo-to o pravekých náleziskách v regióne, o spôsobe života židovského obyvateľstva v minulosti či o záhadných slobodomurároch. Chceli sme poukázať na dôležitosť remeselníctva v mestečku i na pomerne dlhú existenciu niekdajšieho Giraltovskeho okresu, nezabudli sme tiež na šarišskú vyst'ahovaleckú horúčku. Ešte o mnohých nemenej dôležitých témach z dejín mesta by sa dalo písať. Tie snád' dostanú priestor už pri iných príležitostiach.

V nasledujúcom prehľade nájdete NAJzaujímavejšie veci, možno aj tak trochu perličky či kuriozity z giraltovskeých dejín. Nech sú teda dejiny pre nás poučením i pobavením...

- NAJstaršími stopami osídlenia chotára Giraltovciev sú nálezy keramiky v tzv. východoslovenských mohylách z neskorej doby kamennej – eneolite
- NAJstaršia písomná správa o meste sa nachádza v listine z roku 1416, podľa nej vraj Giraltovcovia a obyvatelia okolitých obcí nezákonne vyrubovali lesy patriace rozhanovským šľachticom
- NAJstarší názov mesta bol *Geralth*, slovenský ľudový názov *Giraltovciev*, vtedy ešte v skomolenej podobe *Geraldthoffczy* poznáme z druhej polovice 16. storočia
- NAJkurióznym pokusom vysvetliť vznik Giraltovciev z ich pomenovania boli hypotézy, podľa ktorých názov *Geralt* svedčí o tom, že najstaršia dedina bola španielskeho, prípadne talianskeho pôvodu; v skutočnosti je *Geralt* iba menom prvého dedičného richtára – šoltýsa, spolu s ním usídlené obyvateľstvo bolo slovanské
- NAJstaršou patrónkou niekdajšej predpokladanej giraltovskej katolíckej farnosti bola pravdepodobne sv. Katarína, na sviatok ktorej sa koná tradičný kermeš u evanjelikov ešte doteraz; gréckokatolíci ho už konajú na sviatok Matky Ustavičnej pomoci, rímskokatolíci zas na sviatok sv. Cyrila a Metoda
- NAJvzácnejšími umeleckými pamiatkami v meste sú drevená vyrezávaná plastika Vir Dolorum zo začiatku 19. storočia v gréckokatolíckom chráme a tiež krstiteľnica s erbom šľachticov Podturňanskovcov v evanjelickom kostole
- NAJznámejšou giraltovskeou pamiatkou je bezpochyby plastika ležiaceho leva z roku 1918, ktorá je pamätníkom padlým v 1. svetovej vojne; premiestňovali ju a otáčali viackrát, vždy podľa aktuálnej politickej situácie
- NAJstaršou „pamiatkou živej prírody“ je dub pri kultúrnom dome, bol súčasťou niekdajšieho kaštieľneho parku
- NAJstaršími stavbami v Giraltovciev sú evanjelický kostol, presnejšie jeho pôvodne renesančná veža, ktorá bola postavená v polovici 17. storočia, a kaštieľ rodiny Šemšiovciev nachádzajúci sa iba pár metrov vyššie chrámu
- NAJtajomnejším miestom starých Giraltovciev bolo alchymistické laboratórium, ktoré si pre uskutočňovanie svojich pokusov zriadili v 18. storočí u šľachtica Podturňanskeho ešte tajomnejší slobodomurárski rozenkruciáni
- NAJrýchlejšie postavenou budovou v období 1. ČSR bola bývalá (a dodnes zachovaná) radnica na námestí, ktorú vraj postavili len za pár mesiacov

- NAJpozoruhodnejším remeselníckym podnikom v mestečku bola manufaktúra na výrobu umeleckej keramiky – fajansy; Giraltovcania však mali aj tehelňu s papierňou, údajne sa tiež mohli tešiť fungujúcemu pivovaru
- NAJRomantickejšia legenda miestnej šľachty sa týka vzniku erbú rodiny Sirmaiovcov, v ktorom rak drží v klepetách prsteň. Podľa nej šľachtic Sirmai mal dcéru, ktorá sa nechcela vydať za istého ženicha. Keďže sa jej ho snažili za každú cenu nanútiť, hodila svoj prsteň do studne už dnes nejestvujúceho kaštieľa (pri dnešnej základnej škole) a povedala, že sa za neho vydá iba vtedy, keď jej ho nájde. Zúfalý šľachtic musel nakoniec žiariť šťastím, lebo prechádzajúc sa pri Topli vraj natrafil na raka, ktorý držal v klepetách stratený prsteň...
- NAJsmutnejšou udalosťou prvej polovice 19. storočia bola cholerová epidémia, ktorá si v nielen v mestečku, ale aj v širokom okolí vyžiadala mnoho obetí
- NAJznámejším šarišským ľudovým básnikom 19. storočia bol tunajší rodák, župný zememerač Ján Hvezda, ktorý na svoj pôvod nedal dopustiť, básne totiž písal v šarištine
- NAJznámejším Giraltovcanom v zahraničí bol nepochybne Jozef Goldberger, lekár, ktorému sa v Spojených štátoch (aj vďaka pokusom na sebe samom) podarilo dokázať, čo je príčinou zákernej kožnej choroby – pellagry, čím zachránil tisíce životov
- NAJusilovnejším propagátorom osvety medzi pospolitým ľudom bol Michal Staník, ktorý v prvej polovici 18. storočia pôsobil v mestečku ako evanjelický farár; ešte pred svojím príchodom napísal praktické práce pre včelárov a pestovateľov ovocia a zeleniny, bol tiež historikom
- NAJvýznamnejšou osobnosťou slovenského národného hnutia, ktorá pôsobila v Giraltovcach bol Adam Hlovík, ktorý spolupracoval s Jánom Kollárom i štúrovcami
- NAJslávnejším Giraltovcanom v literatúre je tiež Adam Hlovík, jeho priateľ Jonáš Záborský ho zobrazil v hlavnej postave svojej poviedky *Hlovík medzi vzbúreným ľudom*
- NAJznámejšiou literárnou osobnosťou, ktorá sa v 20. storočí zdržiavala v Giraltovcach, konkrétne počas 2. svetovej vojny, bol františkán Rudolf Dilong, známy básnik katolíckej moderny
- NAJvyššie postaveným štátnikom, ktorého Giraltovcania zvolili „za svojho prvého čestného občana na znak vďaky a oddanosti“ ešte predtým, ako to urobili v Prahe či Užhorode, bol Milan Hodža, prvý Slovak vo funkcii československého premiéra; Giraltovcie mu pritom vôbec neboli neznáme, navštívil ich ešte na začiatku 20. storočia, aby podporil Slovákov v uhorských voľbách
- NAJdramatickejšie voľby sa odohrali v roku 1906, keď uhorskí žandári uzatvorili prístupové cesty do mestečka, aby slovenským voličom z okresu znemožnili prístup k voľbám; v Kurime vtedy slovenskému kandidátovi Ľudovítovi Medveckému počas kampane neváhali protivníci dokonca uvoľniť skrutku na kolese koča
- NAJstaršie úradné hlásenie o masovom vystaňovalectve do zámoria zo Slovenska vydal giraltovecký slúžny roku 1879; oznamuje, že obyvateľstvo sa pre „slabú úrodu a následný hlad bez pasu a bez akéhokoľvek súhlasu... hromadne sťahuje do Ameriky“
- NAJviac vyťažili v histórii Giraltovcie zo svojej geografickej polohy, vďaka ktorej sa aj stali okresným sídlom, pričom vôbec nemuseli mať ani najviac obyvateľov spomedzi všetkých obcí; napríklad v roku 1909 predbehli Giraltovcianov o vyše dvesto ľudí Hanušovčania a o takmer dve desiatky ľudí aj Kurimčania
- NAJväčšiu rozlohu mal Giraltovecký (resp. Topliansky) okres v 19. storočí, na severe sialal až po Komárov, na juhu po Bystré, na západe po Kapušany, na severovýchode po Beňadikovce a Šarišský Štiavnik a na východe po Bokšu a Šandal
- NAJstaršia správa o giraltovskej škole pochádza z roku 1720, jej prvým učiteľom bol Ján Ňári; prvá meštianska škola tu vznikla roku 1932
- NAJdlhšiu tradíciu stredného školstva v meste má gymnázium, ktoré pod menom Jedenásťročná stredná škola v Giraltovcach založili roku 1953

- NAJznámejšou armádou tiahnucou mestečkom bola po prehratej bitke s Napoleonom pri Slavkove roku 1805 časť vojska ruského generála Kutuzova
- NAJväčšia časť giraltovských remeselníkov a obchodníkov pochádzala v 19. a v prvej polovici 20. storočia z radov židovského obyvateľstva, ktoré tu malo aj synagógu
- NAJviac ľudí sa v minulosti zaoberalo roľníctvom, ale napríklad roku 1842 bolo už 16 domácností remeselníckych, až 11 krčmárskych, iba jedna mala obchod a dve rodiny mlyny
- NAJstaršiou finančnou inštitúciou bola roku 1909 založená Giraltovská banka
- NAJviac jarmokov sa v Giraltovciach konalo v prvej polovici 20. storočia, bolo ich až osem
- NAJstarší telegraf v mestečku zaviedli roku 1894, telefón roku 1913 a elektrinu z elektrárne miestnej rodiny Lichtenšteincov roku 1924

Na záver už len jedno pranie, ktoré s históriou (ne)súvisí. Majte NAJkrajšie Vianoce!

Mgr. Adrián Eštok

Stará radnica v Giraltovciach, ktorá vraj vyrástla na námestí len za pár mesiacov

VYZNANIE

Je tu december, mesiac, v ktorom viac ako inokedy bilancujeme, hodnotíme svoje činy, prehodnocujeme svoje medzilidské vzťahy, rozmýšľame o prostredí a ľuďoch, s ktorými žijeme. Spomenie si niekto teraz v decembri, pol roka po oficiálnych oslavách, že sa končí rok 590. výročia prvej písomnej zmienky o Giraltovciach?

Rozmýšľame o tom, čo pre nás toto mesto znamená, ako hlboko ho máme vo svojom srdci, ako veľmi nám chýba jeho atmosféra, keď sa na istý čas vzdialime z domova, ktorý pre nás Giraltovce stelesňujú?

Sú malé, skromné, pomaly, krok za krokom chytajú druhý dych, opeknievajú kúsok po kúsok a my sa tešíme, že nám pribudli ďalšie kvetinové záhony, krmidlá pre vtáčiky, pestrofarebné detské preliezky a hojdačky. Maličkosti, poviete si podaktorí. Osud malých miest bez ekonomickej sily však býva taký. Rastú pomaly, menia sa po troške.

Mesto je tu pre nás. Vyjdime si na kopec napr. za školou a ono sa otvorí pred nami – so svojimi kostolíkmi, ktoré sa deň čo deň rozoznievajú ako poslovie dobrých správ. Inokedy

sú zvestovateľmi smútku. To vtedy, keď niekto spomedzi nás odchádza do večnosti. Ak postojíme v tichom zamyslení, pozdravia nás aj zvony zo susedných Lužian, ba aj vzdialenejších dedín. Pohľad zhora býva obyčajne jasnejší. Aj my si uvedomíme všetku bezbrannosť nášho mestečka. Veď by sa nám skoro zmestilo do dlaní. So svojimi riekami i ulicami, záhradami plnými ovocných stromov, chodníkmi, bafkajúcimi komínmi, malým námestím, školami i obchodíkmi, ľudskými postavičkami, z ktorých každá predstavuje svoj jedinečný ľudský príbeh.

A tu sme pri koreni vecí. Mesto, to sú predovšetkým ľudia. Narodili sa v ňom a možno iba prišli, zvykli si, našli tu svoje osudové lásky, prácu, svoje človečenské poslanie, ktoré naplňajú práve v tomto konkrétnom prostredí.

Človek nemôže žiť sám. Ľudia potrebujú jeden druhého, dobré slovo v pravej chvíli, hoci len o počasí, otázky, odpovede, krátke rozhovory. Dokážu zaznieť, keď sme niekedy smutní zo seba samých, zo správ z okolitého sveta, z prípadných neúspechov.

Je dôležité, aby sme cítili, že patríme k sebe. Že tvoríme jednu, vyše štvrtisícovú komunitu, ktorá má šancu vytvoriť dobré dielo iba vtedy, ak bude nabitá pozitívnou energiou. Je ťažké, ba priam nemožné vytvoriť dobré dielo, ak sme plní zloby, nelásky, pomstychtivosti, samofúby. Ak si myslíme, že kto je trocha slabší od nás, nemá toľko schopností alebo síl ťahať rovnakým tempom za jeden povraz, treba ho hodiť cez palubu.

Ano, mesto, to sú ľudia. Oni sú jeho osudom, len oni ho môžu posunúť vpred, vytvárať z neho miesto, kde sa jednoducho dobre žije.

Jubilejný rok sa teda končí. My tu však zostávame a osud nášho mesta je v našich rukách. Na nás záleží, aké ho privedieme do 600-ročného jubilejného roku.

Máme šancu.

A. Škurlová

Otvára sa Regionálne stredisko pre občanov so zdravotným postihnutím v Giraltovciah

7. decembra sa teda v novovytvorených priestoroch CVČ slávnostne otvorí nová výchovno-vzdelávacia inštitúcia, ktorá okrem iného bude slúžiť deťom a mládeži s ťažkým zdravotným postihnutím.

Oslovili sme preto riaditeľa Špeciálnej základnej školy v Giraltovciah Petra Kimák-Fejka,

ktorý je autorom projektu, na základe ktorého regionálne stredisko vzniklo a pôsobí zatiaľ

v provizórnych triedach SZŠ.

Pán riaditeľ, kedy sa začal projekt realizovať a ako dlho trvalo jeho schválenie? Kto sa spolu s Vami podieľal na jeho vypracovaní a komu bol adresovaný?

Myšlienka vytvorenia regionálneho strediska pre občanov so zdravotným postihnutím vznikla začiatkom januára tohto roku. Keď si spätne spomeniem na reakcie ľudí, ktorým som ako prvý v januári povedal o svojom pláne vytvorenia takéhoto komunitného centra, ktoré bude slúžiť zdravotne postihnutým občanom všetkých vekových kategórií pochádzajúcich z Giraltovciah a jeho blízkeho okolia, len neveriacky krútili hlavami, akoby sa ma pýtali, či vo svojej hlave mám všetko v poriadku. Nedal som sa odbyť takýmito reakciami a hľadal som partnerov, ktorí by mi pomohli zrealizovať môj vtedy ešte sen na realitu. A tak sa vytvoril tím, ktorý v apríli, po troch mesiacoch tvrdej práci, podal na Fond sociálneho rozvoja do

Bardejova 60-stranový projekt. Ten síce v júni bol schválený Fondom sociálneho rozvoja v Bratislave, ale minister financií ho podpísal až o dva mesiace neskôr, čiže so samotnou realizáciou sa začalo až v septembri, kedy sa pôvodne komunitné centrum malo otvárať. Pýtate sa, kto sa podieľal na vypracovaní tohto projektu, boli to ďalší traja šikovní ľudia, a to Ing. Emil Mati, Ing. Cyril Kollár a Ing. Martin Molčan, regionálny konzultant kancelárie Fondu sociálneho rozvoja v Bardejove.

V ktorých priestoroch vzniká nové komunitné centrum a ako sú upravené pôvodné priestory?

Komunitné centrum vzniklo v priestoroch jednej z budov bývalej materskej škôlky. Vtedy tieto priestory tvorili 4 sklady, jedna práčovňa, jedna sušiareň, dve presklené lodžie a chodba, ktoré neslúžili svojmu pôvodnému účelu a takmer neboli využité. Rekonštrukciou sa tieto priestory upravili tak, aby jednak vznikli dve miestnosti - triedy, veľká spoločenská miestnosť, kancelária a sociálne zariadenie, jednak sa vytvorili vyhovujúce priestory na realizovanie výchovných, vzdelávacích, voľnočasových aktivít, organizovanie kultúrno-spoločenských akcií pre občanov so zdravotným postihnutím všetkých vekových kategórií. Bola to náročná rekonštrukcia, hlavne na čas, počas nej sa búrali staré a stavali nové priečky, zväčšovali sa otvory pre nové okná, znižovali sa stropy, robili sa vodoinštalácie rozvody, elektroinštalácia, kúrenie, povrchová úprava vnútorných stien priestorov, úprava podláh a pod.

Ktoej skupine detí a mladých ľudí bude centrum slúžiť a aký je počet týchto občanov v našom meste a jeho blízkom okolí?

Regionálne stredisko bude slúžiť všetkým občanom zdravotne postihnutým, všetkým vekovým kategóriám. Samozrejme, nedá sa všetko naraz zorganizovať a zrealizovať. My, všetci zainteresovaní okolo tohto projektu, sme sa dohodli, že na začiatok bude regionálne stredisko slúžiť výchovno-vzdelávacím a voľnočasovým aktivitám, neskôr svoju činnosť rozšíri na špeciálno-pedagogickú, psychologickú, diagnosticko-poradenskú, rehabilitačnú a školiacu činnosť. Keď sa nám to podarí čo najskôr zrealizovať v Giraltovciach, už nebudú musieť naše deti, mládež, dospelí ľudia cestovať do veľkých miest za týmito službami. A nielen oni, ale aj ľudia, ktorí pracujú a chcú pomôcť práci so zdravotne postihnutými deťmi. Keby sme mali hovoriť v číslach, tak len v Giraltovciach žije okolo 500 zdravotne postihnutých občanov. Len škoda, že žijú v anonymite a málokto vie o nich a o ich problémoch. Z tohto dôvodu presné číslo nevieme povedať.

Aká bola Vaša spolupráca s Mestským úradom v Giraltovciach? Podieľalo sa mesto aj finančne na realizácii projektu, resp. bude aj v ďalšom období prispievať na chod centra?

Stále som hovoril, že spolupráca medzi Špeciálnou základnou školou a Mestským úradom v Giraltovciach je nadštandardná. Myslím si, že mnohé inštitúcie, a to hovorím pri úplnej skromnosti, nám túto spoluprácu závidia. Dôkazom toho je aj realizácia tohto pre mňa veľkého projektu. Tu treba otvorene povedať, že keby Mesto Giraltovce v zastúpení pána primátora Jana Rubisa nechcelo z rôznych dôvodov tento projekt zastrešiť, tak by sa možno ani nikdy nezrealizoval. Okrem značnej finančnej čiastky, ktorou mesto prispelo na tento projekt, pracovníci mestského úradu priamo participovali na vzniku projektovej dokumentácie a na starosti majú aj technickú realizáciu projektu. Taktiež sa Mesto Giraltovce rozhodlo, že po uvedení regionálneho strediska do činnosti bude všetky náklady spojené s jeho prevádzkou po dobu minimálne troch rokov hradíť v plnej výške.

Je v nových priestoroch postarané aj o bezbariérový prístup pre vozičkárov?

Samozrejme, už pri myšlienke vytvorenia takejto inštitúcie sme počítali s tým, že nové priestory budú musieť byť bezbariérové. Naša škola takéto priestory nemá a tým spôsobom nám a našim telesne postihnutým deťom – vozičkárom sťažuje prácu a ich pobyt v našom zariadení.

Aké boli celkové náklady realizácie nového komunitného centra a kto vám najviac v tomto smere pomohol?

Celkové náklady sa odhadujú na 1 000 000,- Sk. Fond sociálneho rozvoja prispel polovičnou sumou, Mesto Giraltovce okolo 400 000,- Sk a na zvyšnú sumu prispel taktiež Krajský školský úrad v Prešove (60 000,- Sk), podnikateľ Ing. Ján Holub z Vranova nad Topľou (10 000,- Sk), naša škola a DSS sumou 30 000,- Sk. Tu treba povedať taktiež, že naše regionálne stredisko už dostalo prvý dar - digitálny fotoapát, a to od Giraltovčana Stanislava Vargu. Všetkým inštitúciám a súkromným osobám touto cestou ďakujeme.

Predpokladáte aj spoluprácu s terajším Domovom sociálnych služieb?

Za výnimočnosť tohto projektu možno považovať aj to, že jeho úspešné pokračovanie závisí od tímovej práce a spolupráce všetkých tých, ktorí pracujú so zdravotne postihnutými občanmi a ktorí chcú napomôcť v tejto neľahkej práci. Domov sociálnych služieb je jednou z dôležitých partnerských organizácií a ako najstaršia inštitúcia pôsobiaca v tejto oblasti robí aj odborného garanta v sociálnej oblasti tohto projektu. Neviem si osobne predstaviť činnosť regionálneho strediska bez spolupráce s DSS v Giraltovciach.

Na záver dovoľte poďakovať sa v mene občanov všetkým, ktorí prispeli k tomuto záslužnému činu. Želám Vám a kolektívu výchovných pracovníkov úspech v práci s deťmi, ktoré si vyžadujú veľkú dávku lásky a trpezlivosti. Veríme, že v nových priestoroch s dobrým vybavením sa práca bude dariť. Uvedením Regionálneho strediska pre občanov so zdravotným postihnutím do činnosti sa určite rozšíri škála výchovných zariadení v našom meste, ktoré má ambíciu byť dobré práve v oblasti školstva. Ďakujem Vám za rozhovor.

Za redakciu viedla rozhovor A. Škurlová

ŽIJÚ MEDZI NAMI

Je december, čas Vianoc, čas odpúšťania, čas milosti. Pokoj vane z našich domovov, všetci sme naplnení tichou radosťou z večného fluida Vianoc. Vianočné tajomstvo ovláda naše srdcia a pokoj zavládol aj v živote našej spoluobčianky pani ANNY ŠIMOVEJ. Po celoživotnej námahe, dnes vo veku 85 rokov sa teší z výsledkov svojej práce, vidí svoju rodinu, bohato rozvetvenú, kmeň jej života vydal bohatú úrodu.

Narodila sa 1.11. 1921 v rodine roľníka Ondreja Mat'aša v neďalekom Lascove ako najstaršia zo 4 súrodencov. Detstvo prežívala ako ostatné deti v škole a na poli. Škola a denný kolotoč práce naplňali jej dni. Bola mladá, plná života, milovala spev, tanec a veľmi rada sa

pekne obliekala, no mama ju múdro viedla životom, učila ju, že všetko si treba zaslúžiť. A tak chodila na panské kopať zemiaky alebo vykonávať iné práce, aby si mohla niečo pekné kúpiť. Bola to dobrá škola života a mnohému ju naučila, pokore aj odriekaniu. Mladí boli iní, vážili si tradície, poslúchali rodičov, aj pre ňu slovo rodiča bolo zákonom, poslúchla matku aj pri výbere manžela a dodnes tvrdí, že to nikdy neoľutovala. Ako 18-ročná sa vydala do Giraltoviec za JÁNA ŠIMU.

Ako naplnila svoj život? Prácou a porozumením. Život v skromných pomeroch nebol ľahký, členovia rodiny si museli pomáhať, deň po dni spoločne budovať svoj domov. Práca na poli a okolo domu nedovolila nikomu zaháľať. Pani ANNA ŠIMOVÁ sa vždy snažila žiť kresťanským životom, vieru vstúpila aj svojim deťom, učila ich láske k ľuďom, ale aj k práci. Dobře vedela, že práca buduje charaktery ľudí, a keď človek pracuje s presvedčením a zápalom, ovocie časom príde. A tak sa riadila týmto presvedčením života, skoro ráno vstávala a kráčala svojím dňom, hospodárstvo, domácnosť, pole a k tomu starostlivosť o deti, ktoré postupne prichádzali na svet. V roku 1945 manžel padol do ruského zajatia, boli to ťažké tri roky, o jeho osude nevedeli nič, no neprestávala veriť, že žije a raz sa vráti. Jej vrúcne prosby k Bohu boli vyslyšané a manžel sa po troch strastiplných rokoch vrátil k rodine s podlomeným zdravím, no na tom nezáležalo, hlavne, že bol pri nich doma a domov je najlepším liekom na všetky rany na tele aj na duši. Pán Šima sa pozviechal a vrátil k svojej práci - tesárčine, bol dobrým tesárom, podobne ako jeho otec a tesárčine rozumejú tiež aj jeho synovia, otec sa o to postaral. Hodnota človeka je však najmä v jeho obeti pre druhých a pani ANNA ŠIMOVÁ sa vedela obetovať. Nikdy nepovedala nie, keď ju potrebovala ťažko chorá švagriná v Šarišskej Trstenej. Bola ochotná ísť k nej na 2-3 dni, porobiť naliehavú prácu a pešo sa vrátiť domov. Život ich rodiny bol ustálený, pomaly sa vzťahovali, stavali dom a vzájomná pomoc susedov a najbližších bola samozrejmosťou, ľudia žili viac spolu, pomáhali si a vzájomne si vážili jeden druhého. Život ich rodiny narušil osudný rok 1949, pani ANNA ŠIMOVÁ tvrdí, že to bol najťažší úsek jej života, tri úmrtia v rodine za sebou akoby zastavili tok života. No straty preboleli a oni sa uberali vo svojom živote ďalej, pribudli ďalší členovia rodiny a priniesli novú radosť do života.

Pani ANNA ŠIMOVÁ pracovala na družstve od jeho založenia až do svojho dôchodku. Ako veselý človek mala rada spoločnosť, preto sa tešila zo spoločnej práce na poli. Mala dosť síl a energie opatrit' rodinu, záhradku, domácnosť, zvládnuť prácu na JRD, to všetko vďaka nezlomnej viere. Vždy bola veriacim človekom a nedele patrili návštevy kostola, popoludní nasledoval odpočinok po celotýždennej námahe. Dnes s odstupom rokov je spokojná so všetkým, čo dosiahla, no zdravie už neslúži, do roku 2000 babka robila všetko, varila, okopávala, starala sa o deti, no srdiečko sa oslabilo, a tak strojček musí upravovať jeho rytmus. Syn ju pravidelne vozí na ústav, do kostola a lásku, ktorú k nej cíti, vstúpil aj svojim deťom. Majú rady svoju babku, tešia sa jej a ona miluje ich. Všetci sa snažia, aby jeseň jej života bola slnečná a jasná. Rozpráva im o svojom živote, vždy ju radi vypočujú, pouča ich o živote, o večne platných pravdách, a to je to najdôležitejšie, čo im môže dať. Babka ANNA ŠIMOVÁ je vzácnym človekom, hodným úcty a nasledovania.

Anna Mitaľová

AKO TO VIDÍM JA !

Blížia sa vianočné sviatky, a tým aj koniec roka 2006. Ak by som mal zhodnotiť činnosť nášho občianskeho združenia, musím konštatovať, že to bol rok, v ktorom sa OZ zameralo na aktívnu činnosť a doučovanie rómskych detí ako príprava na pokračovanie v ďalšom vzdelávaní na stredných a učňovských školách.

Pokiaľ sa týka aktivačnej činnosti, urobil sa kus dobrej práce. Išlo nám, ale hlavne MsÚ o to, aby sme do aktivačnej činnosti zapojili čo najviac uchádzačov o zamestnanie. Nejde mi o to, aby som vyčíslil finančnú hodnotu prác vykonaných počas akt. činnosti, ale ide mi o to, aby som poukázal na to, že rómski občania vedia robiť, že niektorí sú dobrými robotníkmi, hlavne v stavebnej činnosti. Podieľali sa na takých stavebných prácach, ako je cintorín, amfiteáter, výstavba chodníkov a stavebné práce pri výstavbe sociálnych bytov.

Nosným pilierom v akt. činnosti bolo to, aby si Rómovia uvedomili, že aj oni vedia robiť, aby získali pracovnú zručnosť, ale hlavne aby sa naučili pracovnej zodpovednosti, dochvilnosti a aby si osvojili pracovné návyky.

Môžeme povedať, že v tejto činnosti sa nám darí. Doposiaľ získalo trvalé zamestnanie 25 rómskych občanov, ktorí boli zapojení do aktivačnej činnosti.

Je len na škodu, že sme nenadviazali užší kontakt s úradom práce, a tým sme prepásli príležitosť zapojiť ešte viac Rómov do trvalého zamestnania.

Do budúcnosti je potrebné, aby sme poskytli rómskym občanom možnosť vzdelávať sa. To znamená, aby sme v rámci spolupráce s úradom práce, MsÚ ale hlavne s komunitným centrom organizovali rôzne kurzy zamerané na získanie kvalifikačných certifikátov.

Hlavným cieľom tohto všetkého bude podchytiť hlavne staršiu generáciu Rómov.

Projekt dozvedelávania žiakov ZŠ ešte pokračuje aj v tomto školskom roku 2006/2007. Bolo by predčasné hodnotiť výsledky tohto projektu. Je to dvojročný projekt a uskutočňuje sa v rámci spolupráce občianskeho združenia a ZŠ.

Je priam vynikajúce, že v našom meste sa vytvorilo komunitné centrum a to, že ho máme, je zásluha primátora nášho mesta, ako aj p. Cinovej z Regionálneho pracoviska komunitných centier v Stropkove a nášho občianskeho združenia. Verím, že to bude plus pre mesto v rámci riešenia rómskej otázky.

Naše OZRP –RK pracuje tak, ako pracuje, čiže bez finančných prostriedkov, bez kancelárie a bez potrebného vybavenia na získanie informácií.

Pevne verím, že v nasledujúcom roku nám mesto vyjde v ústrety a že nám pridelí priestory na realizovanie činnosti.

Doposiaľ sme nežiadali o žiadne granty, ale v roku 2007 sa pokúsime vypracovať projekty, ktoré nám pomôžu v ďalšej činnosti.

Aby naša práca bola lepšia a činnosť rôznorodjšia, je potrebné, aby vedenie OZRO – RK nadviazalo kontakt s úradom práce, ZŠ, ŠZŠ, Poliklinikou, Mestskou políciou, komunitným centrom, ale hlavne s mestským zastupiteľstvom.

K dobrej práci je potrebné, aby sme mali aj dobré vedenie mesta.

Rómovia !

Blížia sa komunálne voľby, budeme voliť primátora a poslancov mesta. Prosím Vás, dajte si pozor! Nedajte sa opiť jedným rožkom, nenaletzte nesplniteľným sľubom. Vy rozhodujete o tom, ako sa bude v našom meste žiť, preto skôr, ako vhodíte volebný lístok do urny, prečítajte si zoznam kandidátov a zakrúžkujte mená hlavne k Vašej spokojnosti.

Je potrebné zvážiť, „kto a čo“ pre mesto, a tým aj pre Vás vykonal a „kto a čo“ pre mesto a Vás vykoná. Nie každý z kandidátov je naklonený k riešeniu róm. problému, nie každý to myslí s naším etnikom vážne.

Čiže:

Hlasujte na základe svojho vedomia a svedomia a hlasujte tak, aby ste po skončení nasledujúceho volebného obdobia mohli konštatovať, že svoj hlas som dal správnym ľuďom, ktorí pre naše mesto vytvorili dosť a robili to nezištne.

Tak to vidím ja !

Štatutár OZRO – RK J. Cina

P.S.

„ BACHTALI KARAČOŇA SAVORENGE, BUTH SASCIPEN ANDRO NEVO BERŠ.“

„ ŠTASTNÉ VIANOCE VŠETKÝM, VEĽA ZDRAVIA DO NOVÉHO ROKU.“

ČO ĽUDÍ SPÁJA

„Všetko čo ľudí spája nie rozdeľuje má význam robiť.“ Povedal to ktosi múdry, ale nás, našu ZPCCH vystihuje, charakterizuje zmysel aj obsah našej práce.

Ak na pozvanie reaguje okolo 80 ľudí/členov aj hostí/ a svojou účasťou to potvrdí, naše úsilie a nie malé, nebolo zbytočné. Ak početná skupina tých, ktorí práve toto obdobie života žijú osamelo a prijali ponúknuté stretnutie, malo význam ho uskutočniť. Ak ďalšia tiež nemalá skupina s podopierajúcou sa „paličkou“, merala cestu aj schody do Domu kultúry, malo význam umožniť im stretnúť sa s rovnako postihnutými a prežiť spolu popoludnie.

Pohľad na Vlada bez bieleho plášt'a a masažného lehátka, ale naopak v spoločenskom obleku s bielou košeľou ako si vyklopáva rytmus nohou a rukami vytlieskáva, musí potešiť a znovu povedať, že to má význam.

Ukázalo sa aj tentoraz, že ľudia sa potrebujú stretávať, vzájomne komunikovať aj napriek rôznym ťažkostiam, rôzneho názorového, vekového zloženia, vzdelania, vzdialenosti bydliska a pod. Naše už tradičné „Katarínske posedenie“ sa vydarilo. Spríjemnené programom vlastným, tiež ZUŠ a hudbou Východ s podanou večerou.

Podakovanie patrí všetkým, ktorí prispeli akokoľvek a čímkoľvek a bolo ich dost'. Za prípravu večere p. J. Matimu-Geralt, MsÚ za všestrannú pomoc, ale aj našim členom. Všetko čo ľudí spája a nie rozdeľuje má význam robiť, a to nielen v jedno popoludnie a večer, ale každý deň, všade a vždy. Bars by sme sa tým riadili aj v našom meste.

M.Gazdičová

OTVÁRAJÚ SVOJE PRIESTORY

Po roku naša Združená stredná škola SD – Jednota opäť otvorila svoje priestory pre širokú verejnosť v rámci Dňa otvorených dverí. Uprostred novembra, keď sa na základných školách končí prvý štvrťrok, začínajú deviataci vážne uvažovať o svojej profesijnej orientácii. A to je ten správny čas priblížiť im a ich rodičom a učiteľom škálu možností, ktoré poskytuje naša Združená stredná škola.

Paleta ponuky študijných odborov je naozaj pestrá. Už teraz škola vzdeláva mladých v odboroch obchodný pracovník (4-ročné s maturitou), hostinský (3-ročné), predavač (3-ročné štúdium). Patrí sem aj Škola podnikania (4 – ročné štúdium končiace sa maturitou), nadstavbové štúdium odboru podnikanie v remeslách a službách, končiace po 2 rokoch štúdia maturitou. Posledné dva uvedené odbory sa plne vyrovnajú štúdiu na obchodných akadémiách, dávajú mladým absolventom možnosť zamestnať sa v praxi ako samostatný pracovník v oblasti manažmentu, resp. pokračovať v štúdiu na vysokej škole.

Vedenie školy v snahe rozšíriť ponuku študijných možností a rešpektujúc potreby v našom regióne, rozširuje v budúcom roku možnosti štúdia o 4 odbory:

- 1.) pracovník marketingu (4-ročné s maturitou)
- 2.) manažment hotelov a cestovných kancelárií (je to 3 – ročné pomaturitné štúdium končiace sa získaním absolventského diplomu)
- 3.) cukrár (3-ročné štúdium)

4.) manipulantom poštovej prevádzky a prepravy (3-ročné – výučný list)

V posledne uvedenom je vzdelávací program natoľko široký, že jeho absolventi si ľahko nájdu uplatnenie aj mimo poštových služieb.

S výsledkami činnosti jednotlivých odborov sme sa mali možnosť oboznámiť práve 15. novembra v Deň otvorených dverí. Víťali nás slávnostne oblečení pedagógovia i študenti, vkusne upravené a vyzdobené prostredie školy, telocvične, jednotlivých tried, kabinetov, odborných učební.

Všade milý úsmev, krásne naaranžované stoly, darčekové balenia, ktorými sa študenti prezentujú na rôznych súťažiach v rámci Slovenska, odkiaľ si pravidelne prinášajú tie najlepšie ocenenia.

Sebavedomé vystupovanie študentov, reprezentujúcich svoje projekty, ich plynulá práca s počítačovými programami, ktoré si sami zostavili, to všetko je predpokladom, že sa o budúcnosť týchto mladých ľudí nemusíme báť. Svoju zručnosť, vkus i chutnú prípravu jedál napokon dokazujú pri rôznych recepciách, hostinách a iných slávnostiach, kde získavajú najvyššie bodové hodnotenie od nás – domácom.

Aj 15. novembra sa ukázali ako výborní hostitelia s praktickými ukážkami rôznych malých chuťoviek, ktoré sme mali možnosť ochutnať.

Priestor ponúknutý verejnosti sme teda využili. Najmä žiaci z Giraltoviec i okolitých škôl. Čo mrzí vedenie školy? Že ho v malej miere využili dospelí, najmä rodičia deviatakov, ktorí si nie dosť uvedomujú obrovské výhody, ktoré dáva štúdium v domácom prostredí. V dnešnej dobe plnej nástrah a ekonomickej záťaže je predsa veľkou výhodou mať dieťa doma, pod každodennou kontrolou, mať ho umiestnené v škole rodinného typu, kde je v centre pozornosti aj ostatnej verejnosti. Tu môžeme skôr predchádzať prípadným zlyhaniam mladých.

Nie menej významná je možnosť sebarealizácie v pestrej ponuke krúžkov Centra voľného času, k dispozícii je posilňovňa, veľká telocvična, ihriská, dokonca futbalové s umelým trávnikom, ktoré škola využíva. Je tu aj možnosť pokračovať v odboroch ZUŠ, v prípade dochádzajúcich možnosť ubytovania v príjemnom prostredí internátu.

Všetky tieto možnosti si návštevník tohtoročného Dňa otvorených dverí musel nevedoľak uvedomiť.

My, nestranní pozorovatelia, sme sa v tento deň tešili z poznania, že naše mesto aj vďaka tejto strednej škole sa právom stáva mestom mladých, ktorí tu majú možnosť získať vzdelanie až po možnosť vstupu do dospelého života.

A. Škurlová

P.S. Vedenie školy adresuje pozvanie kedykoľvek zájsť do priestorov školy a oboznámiť sa s jej činnosťou. Stačí sa ohlásiť na tel. .č. 054/732510.

MLAĎ VO SVETE

MUDr. Monika Rathauská – Cibul'ková, odchovankyňa našich škôl po gymnázium. Kam sa

uberali Tvoje ďalšie kroky za vzdelaním, čo rozhodlo o Tvojom smerovaní až do Prahy v čase, keď štúdium mimo Slovenska bolo skôr výnimkou. Ako sa Ti študovalo v inom jazyku, prostredí, ale aj ďaleko od domova. Tvoje pracovné zaradenie a ďalšie aktivity po ukončení štúdia. Čo rozhodlo o tom, že si ostala v Prahe, ako si bola prijatá na pracovisku, u pacientov vtedy a teraz po rozdelení republiky. Tvoj kontakt s domovom?

Musím priznať, že keď ste ma oslovili, aby som napísala do Spravodajcu mesta Gíraltovcce, nezdalo sa mi to vhodné z tohto dôvodu, že som si nepripadal taká dôležitá, zaujímavá pre ľudí a už vôbec nie z dôvodu môjho štúdia v zahraničí. Myslím si, že dnes už to nikoho nemôže zaujímať, v dnešnej dobe otvorených hraníc, kde má každý možnosť cestovať za hranice Slovenskej republiky (snáď jedine nedostatok finančných prostriedkov je problém), veľa študentov, ktorí absolvovali štúdium v Gíraltovciach, študuje alebo už aj pracuje v zahraničí. Dnes je to už samozrejmosť, ale je pravda, že v roku 1990-1991, keď ja som končila 4. ročník Gymnázia Gíraltovciach, to bola asi vzácnosť, výnimka.

Prečo som si nezvolila niektorú VŠ na území SR? Nič za tým nech nikto nehľadá, kto ma pozná, vie, že už od základnej školy som chcela študovať v Prahe. Chcela som študovať na farmakologickej fakulte, ale v Prahe nebola, tak som si zvolila medicínu. A neľutujem. Osud to tak nejako chcel a vlastne celých 9 rokov po VŠ sa venujem aj farmácii aj medicíne.

V krátkosti by som sa vrátila na začiatok. Po skončení som začala študovať na Gymnázium v Gíraltovciach, kde som, myslím si, úspešne študovala a zapájala sa do rôznych olympiád, matematických a hlavne chemickej a zúčastňovala som sa okresných a krajských kôl. Bavilo ma to, a tým som sa tak trochu pripravovala na vysokoškolské štúdium. Po maturite som bola prijatá na 1. lekársku fakultu Univerzity Karlovej v Prahe. Štúdium bolo náročné, ostatne, ako každé iné vysokoškolské štúdium. Bolo to iné v tom, že som študovala v cudzom jazyku a bola iná doba. Rozdeľovala sa republika, veľa ľudí to vnímalo veľmi negatívne, čo som tiež pocítila. Ani nie tak v škole, tam nás bolo pár slovenských študentov v ročníku a patrili sme k najlepším, tam sa k nám správali všetci slušne a nerobili rozdiely, Skôr na ulici, v mestskej doprave a aj ľudia, ktorí ležali v nemocnici, reagovali dosť negatívne, keď sme s nimi rozprávali po slovensky, posielali nás „domov“ atď. Samozrejme, nie všetci a dnes už je to úplne iné, tiež si na to už nikto nespomenie. V roku 1997 som úspešne ukončila štúdium a zostala v Prahe, ktorá mi nejako učarovala a páči sa mi tu žiť. Pripravovala som sa na 1. atestáciu zo všeobecného lekárstva, ktorú som urobila v apríli 2001 a od tej doby som získala aj licenciu, ktorá ma oprávňuje vykonávať samostatnú lekársku prax a školiť mladých lekárov.

Celé roky od skončenia medicíny som mohla robiť presne to, čo som vždy chcela, zvládla som prácu lekára a pracovala som aj vo farmakologickej firme, ktorá vlastní lekáreň, kde som získala veľa manažérskejších a hlavne odborných znalostí, ktoré s úspechom využívam pri liečení pacientov. Je to veľká výhoda, že mám, dovoľm si povedať, veľmi dobré znalosti liekov, zo všetkých odborov medicíny a poznám veľa parafarmakologických prípravkov, ktoré ostatní lekári nemajú šancu poznať (čo pri zložitosti jednotlivých odborov medicíny je úplne pochopiteľné). Je pre mňa veľkou cťou, že aj významné osobnosti českej kultúry často využívajú moje služby, a vracajú sa, čo ma veľmi teší a zaväzuje k ďalšiemu štúdiu. Ale život nie je len o práci. Tento rok som sa rozhodla aj pre zmenu v osobnom živote. V septembri som sa vydala, svadba bola, myslím, pekná, počasie nádherné, bola som šťastná, že som mohla pozvať skoro celú rodinu, a tým im aspoň trochu poďakovať, hlavne rodičom, babičke (a samozrejme, nechcem na nikoho zabudnúť tak nevymenúvam), že mi umožnili študovať v Prahe, podporovali ma a verili mi. Za to by som im chcela poďakovať. S manželom sme si postavili nový rodinný dom, tešíme sa na prvé spoločné Vianoce v mojom druhom domove, pretože prvý je a navždy bude len rodičovský dom, kde sa budem stále rada vracáť a budem sa tešiť na každú návštevu Gíraltoviec.

Týmto chcem poďakovať za možnosť prispieť a za priestor, ktorý ste mi dali v Spravodajcovi a popriať všetkým v Giraltovciach šťastné a požehnané Vianočné sviatky a celým Giraltovciam všetko dobré v roku 2007.

MUDr. Monika Rathauská, rod. Cibul'ková

PREČÍTAJTE SI V NAŠEJ KNIŽNICI ...

DOMINIK DÁN: BEŠTIA.

Autor sa v tomto románe pohybuje medzi fikciou a skutočnosťou. Dej sa odohráva tesne po veľkých zmenách u nás, presnejšie po nekrvavej revolúcii a amnestii v roku 1990. Atraktivitu knihy zvyšujú aj zmeny perspektív, striedavo sledujeme konanie vraha a snahu detektívov chytiť beštiu v ľudskej koži.

MAXIM E. MATKIN: LÁSKA JE CHYBA V PROGRAME.

Štýl tejto knihy je ľahký, svieži a prudko čitateľný. Ženy sú krajšie a inteligentnejšie, muži citlivejší a rodičia trápnejší než v skutočnosti. Kniha nášho súčasného autora je pravdivejšia ako život.

KATE MOSSOVÁ: LABYRINT.

Vzrušujúci dobrodružný príbeh o odvahe a zrade sa odohráva v minulosti i prítomnosti, ktoré sa prelínajú v magickom juhofrancúzskom meste Carcasone.

**ZMATURUJ! Z LITERATÚRY 1.
Z LITERATÚRY 2.**

Cieľom tejto knihy je poskytnúť študentom prehľad učiva zo strednej školy, a tak im uľahčiť prípravu na maturitnú skúšku a prípravu na prijímacie skúšky na vysoké školy. Knihu si môžete v našej knižnici vypožičať prezenčne v priestoroch čítárne.

KAMIL PETERAJ: ČO BOLÍ, TO PREBOLÍ.

Prítomný výber z tvorby významného slovenského básnika a textára Kamila Peteraja zasahuje časovo najdlhšie obdobie tohto spisovateľa. Krehké verše pokračujú zrelými básnikovými sentenciami a výberom z najznámejších hitov.

Čítali sme, počuli sme videli sme ...

*So starými problémami aj do nového roku
Samosprávu trápia školy aj doprava*

Mestá a obce tlačia pred sebou balíky problémov. Noví primátori si musia dať rady s nedostatkom peňazí pre školy, s dopravou a mnohí aj s nezamestnanosťou. Na samosprávu prešlo v uplynulom období viacero právomocí, ktoré dovtedy vykonával štát.

„Keď školy a školské nariadenia prešli pod obce, tak financie nepostačovali ani na základné platy učiteľov, nieto ešte na odvody štátu a na prevádzku zariadení.“ (primátor Sklených Teplíc)

„Najväčšie ťažkosti boli so školami. Zredukovali sme počty základných a materských škôl, čo sa neobišlo bez protestu rodičov.“ (primátor Piešťan)

Samosprávu čakajú však aj ďalšie starosti. Od januára sa totiž štát chce zbaviť financovania súkromných a cirkevných neštátnych zariadení a preniesť túto zodpovednosť na obce.

„Obecné a mestské rozpočty predbiehajú štátny rozpočet. My ich musíme mať schválené do 15. decembra, pritom nevieme, s akými peniazmi od štátu môžeme rátať.“ (primátor Žarnovice)

Volebnou témou číslo jeden vo veľkých mestách je doprava. Na tú sa sťažujú najmä Bratislavčania. Nestážujú sa však na vysokú nezamestnanosť, čo je problémom iných miest.

„Nezamestnanosť sa nám podarilo znížiť až príchodom zahraničných investorov. Z deviatich investícií už tri naplno fungujú, zamestnávajú 5 500 ľudí.“ (primátor Nitry)

Úpadok ekonomiky postihol tretie najväčšie mesto- Prešov. Samospráve sa za osem rokov nepodarilo určiť lokalitu pre priemyselný park. Pretrváva vysoká nezamestnanosť, problémy sú aj v doprave.

Ešte menej pracovných príležitostí majú ľudia na vidieku, čo má za následok, že sa vo veľkej miere sťahujú do miest.

V dedinách sa potom rušia školy a služby pre občanov sú menej dostupné. Práca je síce viac, ale v únii patríme k najhorším.

Za posledných sedem rokov nebola na Slovensku taká nízka nezamestnanosť ako za prvých šesť mesiacov tohto roka.

Priemerný počet uchádzačov o zamestnanie za prvý polrok 2006.

Najmenej – Bratislavský kraj : 9 626
Najviac - Banskobystrický kraj: 61 130
Prešovský kraj : 63 130
Košický kraj : 67 186

Nezamestnanosť v EÚ sa uvádza iba z roku 2005, na rok 2006 si budeme musieť ešte počkať.

Najnižšia : Írsko : 4,3
Holandsko : 4,7
Rakúsko : 5,2
Najvyššia : Slovensko: 16,2
Poľsko : 17,7

V korupcii je Slovensko medzi najhoršími v EÚ

Aj v tomto roku skončilo Slovensko v korupcii medzi najhoršími v EÚ. Väčšiu korupciu majú už len v Grécku a Poľsku.

Korupcia na Slovensku

- Zo 163 krajín skončilo Slovensko na 49. mieste
- Slovensko v rebríčku kleslo o dve miesta, vlni bolo 47.
- Na prvých priečkach sú štáty Fínsko, Island, Dánsko
- V SR sa za 9 rokov znížila korupcia najviac z krajín V 4
- Minulý rok polícia zistila 238 prípadov, vyšetrených je 188

Celosvetový rebríček korupcie vypracovala organizácia Transparency International, jej slovenská pobočka hodnotila negatívne najmä kroky ministra spravodlivosti Štefana Harabina. „Ide o zamýšľané zrušenie špeciálnej prokuratúry a Špeciálneho súdu, keď sa

doteraz neukázali nijaké presvedčivé argumenty za jeho zrušenie.“ (Prezidentka TIS Emília Sičáková-Beblavá).

Zdroj Pravda

DO POZORNOSTI

Vianočné deväťoro

Ťažko už o prichádzajúcich vianočných sviatkoch písať čosi objavné a neošúchané. A predsa si dovoľím ponúknuť deväť dobrých vianočných rád.

1. Koniec stresom. Najmä dokonale predsviatočne vynervovaným ženám nezaškodí pripomenúť: Nezabudnite, že Ježiško sa narodil v maštali. Ak ste nestihli uviesť byt do absolútnej sterility, nezúfajte.
2. Šťastie nezaplatíš. Darovať hoci mobil vykladaný briliantmi neznamená darovať šťastie. Drobné podarúanky a najmä prejavovaný záujem milovaných ľudí robia onakvejšie divy.
3. Spočítajte sa ... Ak vás pri štedrovečernom stole sedí toľko ako vlni, buďte za to vďační. Ak niekto odišiel, niekedy navždy, v dobrom si ho pripomeňte. Ak je vás viac, vedzte, dostali ste vzácny dar, vážte si ho. Každý nový život je zázrak.
4. Privítajte hostí... Keď u vás na Vianoce zaklope láska, rýchle jej otvorte dvere a ponúknite to najlepšie miesto pri rodinnom krbe. Hovorte medzi sebou, tešte sa, vnímajte jeden druhého.
5. Obžerstvo je hriech.... ale hrešiť je niekedy vážne božské. Doprajte si preto jedla aj pitia, koľko vám hrdlo a zdravie dovoľia. Chodte však aj na prechádzku, zašportujte si. Naozaj dosýta je vhodné nakŕmiť sa duchovne. To je totiž pravý zmysel Vianoc. Možno ste ešte nezabudli.
6. S telkou opatrne... Stačí niektorú telenovelu a zopár ďalších osvedčených trhákov. Rázne sa však vykašlite na politiku. Buďte si istí, aj vaši politici na ňu kašľú.
7. Zrušte samotu a nezájum... Patrí sa prestrieť aj pre zablúdeného pocestného. Ak netrafi, pozvite osamelého suseda, i keď len na kávičku s medovníkmi. Stihli ste aj čímsi prispieť na charitu? Dobrý pocit z pomoci bližnému fakt stojí za to.
8. Nejde o život... Život je tabáček, zanôťte si pri každej malej vianočnej havárii. Apropos, keď vám deti prídu po prázdninách domov zo školy s plačom a výčitkami, čo všetko dostal Ferko, Miško, a ony vraj nič, pamätajte, nie je práve vhodné začať plakať s nimi.
9. Ale pôjde o život... Áno, darmo sa dnes dušujete, že sa už nikdy nedáte nachytať na povianočne výpredaje. Takže dovidenia v januárovej tlačnici pred hypermarketom, priatelia! Dovtedy si však užite šťastné a veselé, ale predovšetkým pokojné Vianoce.

/ Prevzaté Soňa Pacherová/

Záhradkárské okienko

December je od začiatku typickým zimným mesiacom s najkratším dňom. Ak teplota pôdy príliš klesá, korene prestávajú rásť. V skorej jari kvitnúce dreviny končia zimný odpočinok a ich vetvičky odrezané vo váze v teple rozkvitnú. Hodnotíme uplynulý rok, v záhrade sa pripravujeme na budúcu sezónu. Vianočné sviatky obohatíme najkrajšími výpestkami ovocia a zeleniny z vlastnej záhrady.

Rady na december

- *Od 4.12. režeme „barborsky“ konáriky čerešne, liesky a zlatovky. Vo váze rozkvitnú v čase Vianoc.*
- *Záhradu kontrolujeme celú zimu, aký je stav porastu, oplotenia.*
- *Stromy zbavujeme mumifikovaných plodov, zámotkov prezimujúcich škodcov.*
- *Štíhle ihličnany chránime pred polámaním zviazaním konárov ku kmeňu.*
- *Režeme vrúble na jarné štepenie, odoberáme odrezky okrasných drevín na jarné zakoreňovanie.*
- *Pri priaznivom počasi presvetľujeme staršie okrasné kry.*
- *Prikrmujeme drobné vtáctvo.*
- *Vyčistíme skleník, fóliovník a urobíme opravy.*
- *Opravíme náradie a pomôcky.*
- *Skontrolujeme osivá, chemické prípravky a pomocný materiál.*
- *Na okne rýchlime pažítku, žeruchu, cibuľu, petržlen a ďalšie vňate.*
- *Prípravujeme vianočnú výzdobu zo sušených kvetov a plodov, ihličia a vždy zelených rastlín.*

Lubomír Krupa

TRH ZAUJÍMAVOSTÍ

Dožičte si sladký pokrm bohov.

Poznáte niečo lepšie ako ten fantastický pocit, keď po niekoľkých sekundách začne teplo v ústach pomaly rozpúšťať na jazyku tabuľku čokolády a jej sladkosť zaplní celé ústa? A vy sa zrazu usmejete, aj keď vám pred chvíľou bolo nanič...

Je to preto, lebo si práve dopriavate niečo z kakaovníka, ktorý pred tisícročiami starí Mayovia a Aztékovia - veľkí milovníci čokolády - nazvali „pokrmom bohov“. Z kakaových jadier pripravovali špeciálny nápoj a placky označované ako „chocolate.“ Považovali ich za zdroj duchovnej múdrosti a energie a pripisovali im afrodisiakálne účinky. Do Európy sa čokoláda vďaka španielskemu dobyvateľovi Cortézovi dostala až začiatkom 16.stor. - a ako inak – všetkých nadchla. Teda všetkých, ktorí sa k nej dostali. Ešte aj v 17. stor. ste totiž za kilogram kakaových bôbov museli zaplatiť tri kilogramy zlata.

Jediné, čo lekári čokoláde vyčítajú, je jej veľká energetická hodnota. Vďaka kakau je to sladký zázrak, ktorý by mali predávať ako v 17. stor. – v lekárni. Ako prevenciu proti stresu, chorobám srdca, rakovine, kašľu či na zuby. Mnohé výskumy tiež potvrdili, že tmavá čokoláda obsahuje rastlinné látky flavonoidy, ktoré majú pozitívny vplyv na cievnu sústavu a srdce, spomaľujú vznik „zlého cholesterolu“, chránia pred vznikom krvných zrazenín, infarktom a mozgovou príhodou. Čokoláda je vlastne chutný aspirín, zabraňuje krvným zrazeninám a upchatiu ciev.

Na depresiu.

Potrebujeme: 100g čokolády na varenie, 250 ml mlieka, 250 ml. smotany, 2 vanilkové cukry, škoricu, šľahačku a strúhanú mliečnu čokoládu na ozdobu.

Postup: Čokoládu nalámeme na kúsky do mlieka so smotanou a pomaly ohrievame, kým sa čokoláda nerozpustí. Potom pridáme trošku škorice a cukor, necháme prejsť varom, stiahneme z ohňa a našľaháme metličkou. Ozdobíme kopčekmi smotany so strúhanou čokoládou.

K OSLAVE JUBILANTKY

V posledných októbrových dňoch sa dožila občianka nášho mesta pani Helena Bajcúrová prekrásneho životného jubilea, okrúhlejšť stovky. Prežiť jedno storočie znamená v živote človeka zažiť rad udalostí, politických zmien, vojny, prevraty. To všetko dokázala pani Helena zvládnuť vďaka svojmu pozitívnemu prístupu k životu i ľuďom v jej okolí. Aj teraz, keď stojí na prahu druhej storočnice, sprevádza ju optimizmus, viera v Boha, dôvera v ľudí. Takýto prístup nezostáva bez odmeny – vracia sa jej v podobe vzornej a láskavej starostlivosti jej najbližších.

Jubilantke sa dostalo uznania a pozornosti zo strany Ms úradu. Zablahoželať jej prišiel primátor mesta Ján Rubis a mnohí ďalší občania mesta. Zvlášť dojímavá bola návšteva detí z triedy p. uč. Tchuríkovej. Veľká kytica a pesnička so želaním vyvolali slzy dojatia na tvári jubilantky.

Z REDAKČNÉHO STOLA

Ako sa vystupuje na horu?

Pavlo Coelho dáva svojim čitateľom viacero rád. Jedna z nich znie:

„Nechaj sa poučiť ľuďmi, ktorí už horu zdolali. Nech si akýkoľvek jedinečný, vždy je tu niekto, kto mal tie isté sny a ciele ako ty a zanechal tu svoje stopy. Cestu musíš prekonať sám, nezabúdaj však, že aj skúsenosť iných ti môže byť užitočná.“

Tieto slová nám zišli na um pri čítaní kritického príspevku Ing. Hažlinského vo Fórame, ktorým negatívne „odpisuje“ prácu tímu ľudí i jednotlivcov, ktorí 20 rokov budujú v Giraltovciach časopis majúci dnešnú podobu. Mnohí čitatelia si v ňom nachádzajú svoju obľúbenú rubriku, iní, podľa vlastného vyjadrenia, ho mesiac čo mesiac pozorne prečítajú do poslednej stránky. Cez internet ho pozorne sledujú mnohí mladí v zahraničí (vieme to priamo od nich či od ich príbuzných). Dosah nášho Spravodajcu je však oveľa širší. Posielame ho rôznym významným slovenským kultúrnym inštitúciám (Univerzitná knižnica Bratislava, Podduklianska knižnica Svidník, Podduklianske osvetové stredisko Svidník, Ministerstvo kultúry Bratislava, Krajská knižnica Prešov, Matica slovenská Martin, Ministerstvo vnútra SR, Slovenský rozhlas Košice a ďalšie.) Články z neho majú právo preberať na základe vzájomnej dohody aj v Novinárskom študijnom ústave Bratislava, čo nás však teší najviac, je skutočnosť, že nás čítajú aj v okolitých obciach a mestečkách. A toto poznanie nám dáva silu do ďalšej práce.

Pozitívne, ba s obdivom sa o Spravodajcovi vyjadrujú aj mnohí hostia mesta, ktorí nemôžu uveriť, že v takom malom mestečku amatérsky vzniká každých 30 dní pestré slovesné dielo miestnych občanov, pre nich a o nich. Nezapáchali sme sa však jednej skupine Giraltovčanov a od posledných volieb nám to pri každej príležitosti dávajú najavo. Niekedy ústne, inokedy cez svoj občasník. Škoda, že ako Giraltovčania sa spolu s ostatnými netešia, že tu 20 rokov funguje priestor pre správy, históriu, športové dianie, životné príbehy, ale aj literárnu tvorbu mladých i starších autorov. Ročne tak vzniká niečo vyše 450 strán, ktoré ostanú dokumentom doby, v ktorej sme žili (Časopis sa ročne zväzuje a aj po desaťročiach môže byť zaujímavým obrazom ľudí, ktorí tvorili mestskú komunitu).

Prirodzené by bolo, že by sa podieľali na tomto našom spoločnom diele a tešili sa spolu s nami, že ho máme.

Teraz však ku konkrétnym výhradám.

Zo správy o 1 volebnom obvode v rubrike Viete že... bola uverejnená len jej časť. V Spravodajcovi č. 10 sa o tom môže každý čitateľ presvedčiť. Ináč je v správe každý údaj pravdivý, čo môžu potvrdiť účastníci zasadnutia MsZ. Takže polopravdy vo forme čiastočných citátov sú skôr na strane autora článku.

Ak sa chcete presvedčiť o pravdivosti správy o literárnej súťaži „Čo môžem urobiť pre moje mesto, čo môže mesto urobiť pre mňa“, vezmite si do rúk Spravodajcu č. 3 a 4/2006, kde sú opäť celé správy a kde je RÉS PUBLIKA ako organizátor súťaže jasne pomenovaná. Že to bolo pod patronátom mesta a CVČ, je taktiež pravda, veď sa stačí opýtať p. primátora a riaditeľa CVČ. Napokon, do Spravodajcu č.4 sme prosili organizátorku súťaže o jej hodnotiaci článok, čo ona rezolútne odmietla. Ak teda nevyhovuje náš spôsob informovania, je tu vždy možnosť napísať do Spravodajcu článok zo svojho hľadiska. Vždy uverejňujeme príspevky našich čitateľov, ak nie sú anonymné. Jedinú výnimku sme naozaj urobili v prípade článku Ing. Verčimáka do jubilejného mimoriadneho čísla Spravodajcu, ktoré vyšlo v júni 2006 a ktorým sme si chceli pripomenúť našu 20- ročnú existenciu. Z jeho príspevku sme vynechali krátku časť, v ktorej sa negatívne vyjadruje o súčasnej podobe Spravodajcu. Boli sme presvedčení, že to na stránky slávnostného jubilejného čísla nepatrí, ale aby sme urobili zadosť nášmu princípu nezasahovať do článkov, uverejnili sme ho celý aj s naším vysvetlením v letnom čísle Spravodajcu č.7-8. Zdá sa nám teda nenáležité vyčítať nám niečo, čo sme sa sami snažili dať na správnu mieru. Dúfame, že nájdeme pochopenie u ľudí, ktorí niečo robia s láskou, obetavo, bez honoráru, že si to nechcú dať pokaziť možno nevedeným činom p. Verčimáka. Napokon, jubilejné číslo dostávali hostia osláv 590. výročia ako jeden zo suvenírov.

Obviňujú nás tiež z embarga voči MUDr. Imremu a zdravotnému zariadeniu ILB. Stačí si však prečítať správu o presťahovaní sa firmy do nových priestorov v Spravodajcovi č.2 a rubriku Oslovili sme v 6/2006, kde sa pýtame PhDr. Lucie Imreovej na náplň činnosti ILB a ona podrobne odpovedá, podľa vlastného uváženia a bez obmedzenia zo strany redakcie. Ďalej viaceré články odborníkov (MUDr. Maťaša, MUDr. Zelenkovej, MUDr. Stracenskej), ktorí ordinujú v tomto zdravotnom zariadení a vždy mali, majú a budú mať priestor v Spravodajcovi. Okrem toho sme každý mesiac uverejňovali celú stranu s rozpisom pohotovostných služieb, kým ich ILB realizovala. Hovoriť teda o embargu je prinajmenšom nemiestne.

V súvislosti s týmto obvinením však opäť vyzývame všetkých občanov nášho mesta: Spravodajca je Váš, je tu pre Vás, píšete o svojich problémoch, využite túto možnosť aj tí, ktorí máte pocit krivdy, že o Vás nepíšeme dosť alebo podľa Vašich predstáv. Vy, ktorí máte pre nás iba slová odsúdenia, by ste si mali uvedomiť, že písanie pokladáme za svoje poslanie, svoj osud, akési svojské šťastie. Nezáleží, či nás iní podporujú, kritizujú, ignorujú, tolerujú, robíme, čo je naším osudom tu na zemi.

Myslíte si, že máte právo siahať niekomu na jeho poslanie? Právom koho? Nemôžete očakávať, že sa každý bude riadiť podľa vašich pravidiel. Pokúste sa hľadať a nachádzať dobro aj mimo seba samých A pripusťte aj tú možnosť, že kto pracuje, môže sa niekedy aj nechtiac pomýliť.

Redakcia

Čitateľom

Milí čitatelia a priatelia nášho časopisu. Vstúpili sme do posledného mesiaca kalendárneho roka. Plynutie času a s tým spojené zmeny sú prirodzenou súčasťou našej pozemskej reality. V novom roku by sme chceli zmeniť výzor nášho i Vášho časopisu. Začali sme písať 21.ročník jeho existencie. Snažíme sa zvýšiť kvalitu nášho mesačníka a želáme si, aby sa stal živším a pútavejším obrazom / odrazom/ života v našom meste a okolí, života ľudí v ňom i ďaleko od svojho rodného mestečka. Budeme radi, keď nám napíšete a vyjadríte svoj názor na to, čo sa vám páči alebo nepáči, prípadne ako by ste si predstavovali budúce zameranie

časopisu. Ďakujeme všetkým prispievateľom /bývalým i súčasným/ za ich vykonanú prácu a podieľanie sa na tvorbe nášho spoločného časopisu.

Prajeme Vám príjemné a radostné prežitie Vianoc v pokojnom kruhu rodiny.

Z P O Z

Do radov obyvateľov nášho mesta sme privítali

Dávida Calka

Ludmilu Fedákovú

Viktóriu Sabolčíkovú

Anastáziu Šamkovú

Kristínu Juhasovú

Noemi Digoňovú

Luciu Kurimčákovú

Alexa Cigána

Sarah Lipinskú

Sandru Novickú

Aaron Stanislava Bartoša

Kevina Davida

V mesiaci decembri svoje životné jubileá oslávia jubilanti:

Jana Kundrová	50	Jolana Michalková	60
Milka Čorbová	50	Ján Grela	60
Božena Gočová	50	Helena Švačová	65
Štefan Legiň	50	Mária Hudáková	65
Ján Vavrek	50	Mária Matiová	65
Milan Socha	50	Julius Juhás	75
Marta Džoganíková	60	Božena Halušková	80
Eva Remšíková	60		

Manželstvo uzavreli:

Milan Tulej - Mária Palianová
Poráč Giraltovce

Peter Sukovský - Ing. Lívia Poláková
Giraltovce Nové Zámky

Peter Leško - Martina Krajňáková
Košice Giraltovce

Daniel Švač - Michaela Vojteková
Giraltovce Bardejov

ŠPORT

Futbal v Giraltovciach mal v piatok 17. novembra svoj veľký deň. V roku 1916 vznikol giraltovský organizovaný futbalový klub. Od jeho založenia uplynulo 90 rokov. Práve toto výročie si v priestoroch Mestského úradu pripomenuli bývalí aj súčasní futbalisti a funkcionári. Stretla sa plejáda výborných športovcov, ktorí sú neodmysliteľnou súčasťou

veľkej giraltovskej futbalovej legendy Slovana pp. Ličák, bratia Scirankovci a najväčšie žiacke nádeje Čurlík a Novák. O veľkom význame tejto udalosti svedčí aj prítomnosť podpredsedu SFZ a predsedu VsFZ J. Kriša, predsedu ŠTK VsFZ Š. Olšovského a predsedu OOFZ Svidník JUDr. Brendzu Futbalové kluby Ropczyce a Wielopole Skrzynskie zastupovali ich vrcholní predstavitelia. Slávnostný príhovor predniesol MUDr. J.Deutsch, ktorý priblížil históriu giraltovského futbalu a vyzdvihol jej najslávnejšie obdobie. Nezabudol ani na funkcionárov, hráčov a pomocný personál, teda ľudí, bez ktorých by futbal v Giraltovciach fungoval len veľmi ťažko. Na slávnostnej akadémii vystúpili ešte poľskí hostia, primátor mesta Ján Rubis, predseda VsFZ J.Kriš, MVDr. L. Sciranka a F. Štinčík. Na záver si prevzali ocenenia z rúk primátora mesta a predsedu MFK zaslúžili členovia Slovana. Vynikajúca atmosféra panovala na slávnostnej recepcii. Svoje spomienky dokumentovali starší prinesenými fotografiami. Na tvárach všetkých bolo vidieť spokojnosť a dobrú náladu. Dojímavý bol príhovor najstaršieho futbalistu pána Ličáka. Na druhej strane zaujalo prítomných odovzdávanie dresu najstaršiemu súčasnému futbalistovi J. Mitaľovi, ktorý sa práve v tento deň dožil štyridsiatky. Bolo to nezabudnuteľné stretnutie generácií vo skvele zorganizovanej akcii. Veľmi emotívnou bola aj spomienková minúta ticha za zosnulým Igorom Novákom, ktorý sa tohto stretnutia nedožil, hoci sa naň veľmi tešil.

„Futbal v Giraltovciach má veľkú tradíciu. Aj toto stretnutie ukázalo, že jeho významné postavenie nielen vo východoslovenskom, ale aj slovenskom futbale mu právom patrí. Prešiel slávnym obdobím, ale prežil aj neľahké časy a je znova tu a hlási sa o slovo. Prajem mu do ďalších rokov veľa športových úspechov,“ povedal pre Spravodajcu predseda VsFZ Jozef Kriš. A čo dodať na záver? Dovidenia o 10 rokov, priatelia.

MVDr, Miroslav Deutsch

Jubilujúci futbalový klub Slovan Giraltovce dostal pri príležitosti svojich osláv ďakovný list od SFZ v Bratislave. Uverejňujeme ho v plnom znení.

Vážení páni, milé dámy,

dovoľte mi, aby som sa Vám a Vaším prostredníctvom všetkým, ktorí stáli pri zrode a písaní histórie Vášho klubu, všetkým hráčom, trénerom, funkcionárom, predstaviteľom mesta, priaznivcom a fanúšikom Vášho klubu pri významnom jubileu giraltovského futbalu, jeho 90-tin, poďakoval v mene svojom, ako i v mene mojich spolupracovníkov za všetko, čo ste vykonali pre rozvoj giraltovského, východoslovenského a slovenského futbalu a súčasne zaželal giraltovskému futbalu do jeho ďalších rokov veľa úspechov a najmä, aby i naďalej pripravoval pre svojich priaznivcov čo najviac radostných chvíľ a aby sa v zdraví a plnej spokojnosti celej futbalovej rodiny dožil ďalších slávnostných, futbalovo krásnych chvíľ.

Symbolicky zdvíham čašu a spolu s Vami verím, že giraltovský futbal i naďalej bude písať históriu slovenského futbalu!

S úctou

Vladimír Wänke
športový riaditeľ

ODIŠIEL JEDEN Z NÁS

13. novembra dotýklo srdce Paedr. Igora Nováka. Od polovice 80-tých rokov vpísal aj do histórie Giraltoviec významné stránky v oblasti futbalu a športu. Pôsobil tu ako tréner nášho futbalového klubu Slovan. Vychovával mládež na ZŠ i v ďalších výchovných zariadeniach.

Giraltovce sa s ním rozlúčili so smútkom v srdci. Bol jedným z nás. Aj keď pochodil celý svet, na pôde nášho mesta opakovane nachádzal svoj druhý domov, svoju sebarealizáciu. Ostáva v našich srdciach ako človek plný optimizmu. Ktorý mal rád život. Náš posledný pozdrav smeruje za ním do večnosti v mene všetkých občanov nášho mesta.

Česť jeho pamiatke !

PATRÍ IM DECEMBER

6. december - Mikuláš

Mikuláš Schneider – Trnavský / 1881- 1958 /, skladateľ, dirigent a hudobný pedagóg. Zaslúžil sa o založenie Hudobnej a dramatickej akadémie v Bratislave.

8. december – Marína

Marína Čeretková – Gallová, spisovateľka. Vo svojich prózach kladie veľký dôraz na mravnú stránku zobrazovaného života. Je aj autorkou rozhlasových hier.

10. december

1997 – zomrel Vincent Hložník, maliar, grafik, ilustrátor, pedagóg. Vo svojej tvorbe reagoval najmä na udalosti druhej svetovej vojny.

10. december – Hilda

Hilda Múdra, vedúca trénerka krasokorčuľovania v stredisku vrcholového športu, trénerka najúspešnejšieho slovenského krasokorčuľoviara Ondreja Nepelu.

15. december

1968 – Zomrel Miloš Bazovský, maliar, inšpirovaný ľudovým umením. Vytváral sugestívne diela baladickéj poetickosti.

16. december

1850 – Bol otvorený železničný ťah Bratislava – Štúrovo, čím sa dosiahlo železničné spojenie oboch centier monarchie Viedne s Pešťou.

17. december

1908 – Medzi Popradom a Starým Smokovcom gróf Achrenthal otvoril prvú elektrickú trať.

25. december, Prvý vianočný sviatok

1924 – Narodila sa Jarmila Štítnická, spisovateľka pre deti a mládež, šéfredaktorka detského časopisu Zornička, autorka poézie a bábkových hier.

26. december, Druhý deň Vianočný

Štefan Žáry, básnik, prozaik, esejista, prekladateľ a novinár, predstaviteľ nadrealistickej poézie, autor kníh pre deti a mládež.

27. december

1945 – Zomrel Janko Jesenský, prozaik, básnik a prekladateľ literárnej moderny. Satirický a spoločenský akcent dominuje v románe Demokrati.

31. december – Silvester, posledný deň v roku.

